

2025

Wypadki przy pracy i choroby zawodowe rolników oraz działania prewencyjne KRUS w 2025 roku

KASA ROLNICZEGO
UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Wypadki przy pracy i choroby zawodowe rolników oraz działania prewencyjne KRUS w 2025 roku

Warszawa 2026

Opracowano w Biurze Prewencji oraz Biurze Komunikacji na podstawie sprawozdań statystycznych i rocznych informacji Oddziałów Regionalnych KRUS.

© Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego 2026

www.gov.pl/krus

Spis treści

Wstęp	5
I. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe rolników	7
A. Wypadki przy pracy rolniczej	7
1. Wypadki zgłoszone	7
2. Decyzje podjęte w sprawie jednorazowych odszkodowań z tytułu uszczerbku na zdrowiu lub śmierci wskutek wypadku przy pracy rolniczej	7
2.1. Wypadki zakończone odmową prawa do jednorazowego odszkodowania	8
2.2. Wypadki zakończone wypłatą jednorazowych odszkodowań, grupy zdarzeń i ich skutki zdrowotne	8
2.2.1. Wskaźnik wypadkowości	9
2.2.2. Struktura wypadków według grup zdarzeń	11
2.2.3. Skutki zdrowotne wypadków przy pracy rolniczej	11
2.2.4. Wypadki śmiertelne	13
B. Choroby zawodowe rolników	15
C. Analiza przyczyn i okoliczności wypadków rolników przy pracy w gospodarstwie rolnym	19
II. Działania prewencyjne Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	27
1. Formy i kierunki działalności prewencyjnej KRUS	27
2. Dobrowolne i nieodpłatne szkolenia	29
3. Konkursy wiedzy o bezpieczeństwie w gospodarstwie rolnym	36
3.1 Konkursy lokalne	36
3.2 Konkursy ogólnopolskie	39
4. Przeglądy gospodarstw rolnych i prac polowych	45
5. Stoiska informacyjno-prewencyjne	48
6. Pokazy i wystawy tematyczne	51
7. Środki komunikacji społecznej jako nośniki wiedzy na temat bezpiecznej pracy w gospodarstwie rolnym	53
8. Współpraca z innymi instytucjami działającymi na rzecz bezpieczeństwa na obszarach wiejskich	55
8.1 Zarząd Główny Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej (ZGOSP RP)	56
8.2 Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ)	57
8.3 Polskie Stowarzyszeniem Ochrony Roślin (PSOR)	58
8.4 Polska Izba Gospodarcza Maszyn i Urządzeń Rolniczych (PIGMiUR)	59
9. Działania KRUS na rzecz właściwej produkcji i dystrybucji środków stosowanych w rolnictwie oraz sprzętu i odzieży ochronnej	59
10. Finansowanie działań prewencyjnych KRUS	62
Podsumowanie	63
Załączniki	64

Wstęp

Opracowanie *Wypadki przy pracy i choroby zawodowe rolników oraz działania prewencyjne KRUS w 2025 r.* zawiera dane statystyczne na temat wypadków i chorób zawodowych rolników w latach 2016–2025, informacje o przyczynach i okolicznościach zdarzeń wypadkowych, a także prezentuje obszary i formy działań prewencyjnych realizowanych przez KRUS, których celem jest ograniczenie liczby wypadków przy pracy rolniczej i chorób zawodowych rolników.

Za wypadek przy pracy rolniczej uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej albo pozostających w związku z wykonywaniem tych czynności:

- 1) na terenie gospodarstwa rolnego, które ubezpieczony prowadzi lub w którym stale pracuje, albo na terenie gospodarstwa domowego bezpośrednio związanego z tym gospodarstwem rolnym, lub
- 2) w drodze ubezpieczonego z mieszkania do gospodarstwa rolnego, o którym mowa w pkt 1, albo w drodze powrotnej, lub
- 3) podczas wykonywania poza terenem gospodarstwa rolnego, o którym mowa w pkt 1, zwykłych czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej albo w związku z wykonywaniem tych czynności, lub
- 4) w drodze do miejsca wykonywania czynności, o których mowa w pkt 3, albo w drodze powrotnej.

W przypadku pomocnika rolnika za wypadek przy pracy rolniczej uznaje się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło podczas wykonywania przez pomocnika rolnika czynności określonych w umowie o pomocy przy zbiorach, o której mowa w art. 91a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Za chorobę zawodową uważa się chorobę wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia, występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy.

Działalność prewencyjna Kasy polega na badaniu przyczyn i okoliczności wypadków przy pracy, upowszechnianiu wśród ubezpieczonych zasad ochrony zdrowia i życia w gospodarstwie rolnym oraz wiedzy o zagrożeniach wypadkowych w środowisku pracy rolniczej. W 2025 r. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) realizowała kampanię prewencyjną pod hasłem *Dobrostan Rolnika*, której głównym celem jest upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia i profilaktyki zdrowotnej wśród rolników. Kampania ta jest częścią projektu *Bezpieczny Rolnik, Bezpieczna Wieś*, obejmującego różnorodne działania prewencyjne, w tym: szkolenia, konkursy, olimpiady, quizy wiedzy o bhp, stoiska informacyjno-prewencyjne, kampanie, publikacje, webinaria, bezpośrednie pogadanki, pokazy, działania na rzecz właściwej produkcji i dystrybucji bezpiecznych środków stosowanych w rolnictwie, a także wspieranie rozwoju ratownictwa przedlekarskiego na obszarach wiejskich.

Udział rolników w działaniach prewencyjnych KRUS jest dobrowolny. Obecne przepisy prawa nie przewidują sankcji za nieprzestrzeganie zasad ochrony zdrowia i życia w gospodarstwie rolnym.

Działania KRUS, planowane na podstawie analizy przyczyn i okoliczności wypadków oraz chorób zawodowych rolników, prowadzone we współpracy z wieloma instytucjami, przynoszą wymierne efekty. Obserwuje się spadek liczby zgłaszanych wypadków, wypłaconych jednorazowych odszkodowań, a także spadek wartości wskaźnika wypadkowości (tj. liczby wypadków przypadającej na 1000 osób ubezpieczonych w KRUS) co świadczy o rosnącej świadomości i odpowiedzialności rolników.

Niniejsze opracowanie opublikowane zostało na stronie internetowej KRUS www.gov.pl/krus. W przypadku cytowania danych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego prosimy o zamieszczenie informacji: *Źródło danych KRUS*, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez KRUS prosimy o zamieszczenie informacji: *Opracowanie własne na podstawie danych KRUS*.

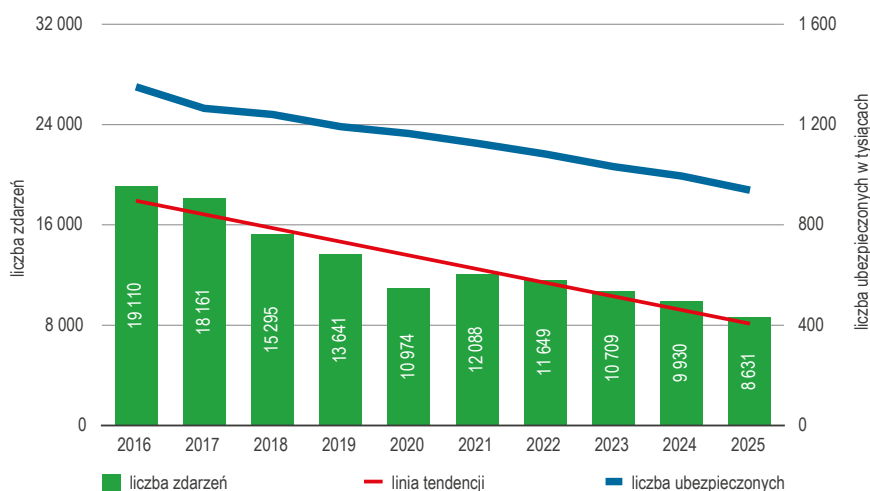
I. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe rolników

A. Wypadki przy pracy rolniczej

1. Wypadki zgłoszone

W 2025 roku do KRUS zgłoszono 8 631 zdarzeń wypadkowych, o 1 299 (13,1%) mniej niż w 2024 roku, przy spadku liczby ubezpieczonych o 46 535 (4,7%) z 984 848 do 938 313 osób. Od 2016 roku liczba zgłoszonych wypadków zmniejszyła się o ponad połowę, tj. 10 479 (54,8%), a osób ubezpieczonych o 396 885 (29,7%).

Wykres 1. Zdarzenia zgłoszone jako wypadki przy pracy rolniczej w latach 2016–2025 na tle liczby ubezpieczonych

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Zestawienie danych na temat zgłoszonych wypadków w latach 2016–2025 w podziale na województwa przedstawiono w załączniku nr 1.

2. Decyzje podjęte w sprawie jednorazowych odszkodowań z tytułu uszczerbku na zdrowiu lub śmierci wskutek wypadku przy pracy rolniczej

Do jednostek terenowych KRUS wpłynęły 8 623 wnioski o jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu bądź śmierci spowodowanej wypadkiem przy pracy rolniczej. Decyzje podjęto wobec 9 102 wypadków (łącznie z wnioskami niezadowolonymi w 2024 roku i 84 sprawami z odwołań sądowych).

Za wypadki przy pracy rolniczej w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (bez względu na zdrowotne skutki wypadku) uznano 8 111 zdarzeń, o 1 267 (13,5%) mniej niż w poprzednim roku.

Wśród zakończonych spraw było:

- 6 881 decyzji przyznających jednorazowe odszkodowanie z tytułu uszczerbku na zdrowiu bądź śmierci wskutek wypadku przy pracy rolniczej (73,4% spraw) – w tym 93 na podstawie odwołań;
- 2 231 decyzji odmawiających jednorazowego odszkodowania (23,8% spraw);
- 268 umorzeń z powodu rezygnacji z roszczeń (2,9% spraw).

2.1. Wypadki zakończone odmową prawa do jednorazowego odszkodowania

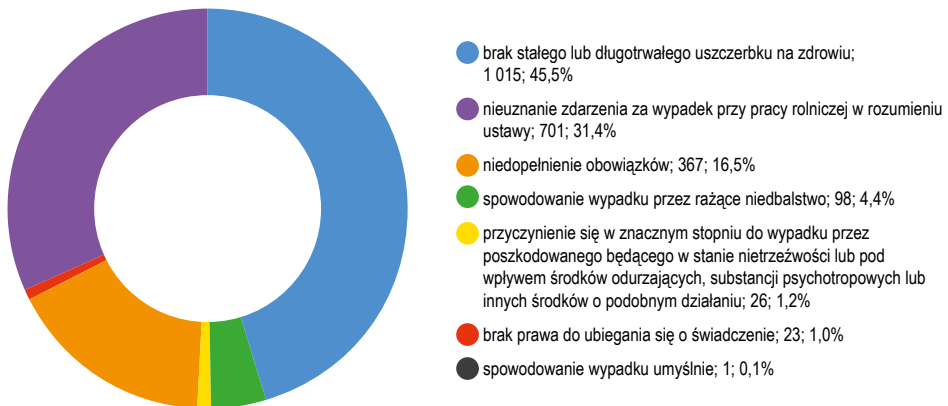
W 2025 roku wydano decyzje odmowne w sprawie 2 231 wypadków, o 332 (13,0%) mniej niż w 2024 roku. Dane o liczbie wypadków zakończonych decyzją odmawiającą prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu bądź śmierci wskutek wypadku przy pracy rolniczej zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 1. Decyzje odmowne w latach 2016–2025

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba wypadków zakończonych decyzją odmawiającą prawa do jednorazowego odszkodowania	5 900	5 787	4 695	4 059	3 328	3 267	3 051	2 868	2 563	2 231

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Wykres 2. Decyzje odmowne w 2025 roku

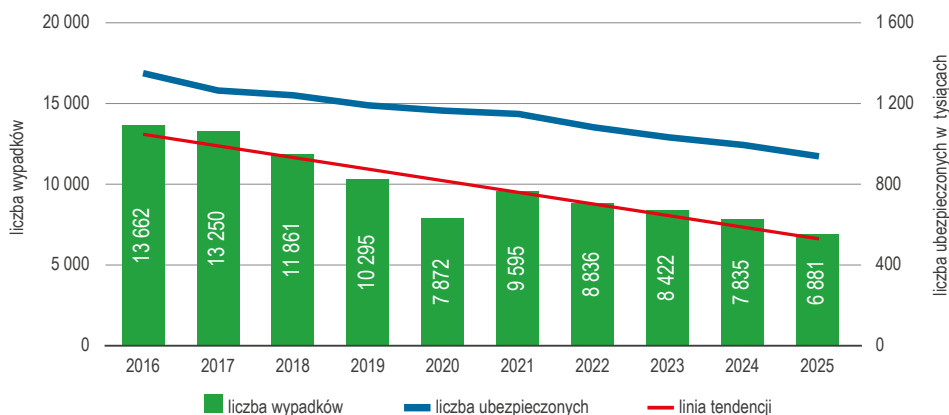

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

2.2. Wypadki zakończone wypłatą jednorazowych odszkodowań, grupy zdarzeń i ich skutki zdrowotne

Liczba wypadków zakończonych wypłatą jednorazowych odszkodowań zmniejszyła się z 7 835 w 2024 roku do 6 881 w 2025 roku, tj. odnotowano ich o 954 (12,2%) mniej niż w roku poprzednim. W ciągu ostatnich dziesięciu lat (od 2016 roku) liczba wydanych decyzji przyznających spadła o 6 781 (49,6%).

Wykres 3. Wypadki zakończone wypłatą jednorazowych odszkodowań w latach 2016–2025 na tle liczby ubezpieczonych

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Zestawienie danych na temat liczby wypadków zakończonych wydaniem decyzji przyznającej jednorazowe odszkodowanie z tytułu uszczerbku na zdrowiu bądź śmierci wskutek wypadku przy pracy rolniczej w latach 2016–2025 w podziale na województwa przedstawiono w załączniku nr 2.

Tabela 2. Wiek i płeć osób poszkodowanych w wypadkach w 2025 roku

Wyszczególnienie a – liczba poszkodowanych b – udział % w wypadkach ogółem:	Razem	Liczba wypadków w grupach wiekowych								
		16–17	18–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–64	65 i więcej	
Kobiety	a	2 097	0	0	54	276	624	1 096	28	19
	b	30,5%	0,0%	0,0 %	0,8%	4,0%	9,1%	15,9%	0,4%	0,3%
Mężczyźni	a	4 784	0	13	395	804	1 316	1 517	700	39
	b	69,5%	0,0%	0,2%	5,7%	11,7%	19,1%	22,0%	10,2%	0,6%

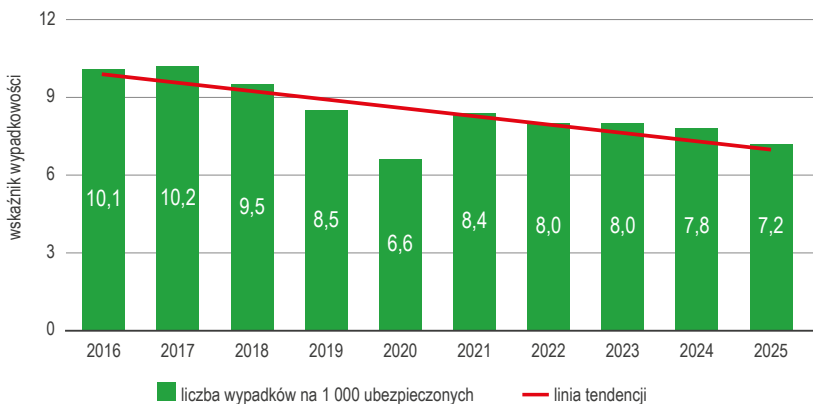
Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Większość poszkodowanych – 69,5% – stanowili mężczyźni, przede wszystkim w grupach wiekowych: 50–59 lat (22,0% wszystkich poszkodowanych), 40–49 lat (19,1%) oraz 30–39 lat (11,7%). Wśród kobiet najczęściej poszkodowanych odnotowano w grupach wiekowych: 50–59 lat (15,9%) oraz 40–49 lat (9,1% wszystkich poszkodowanych).

2.2.1. Wskaźnik wypadkowości

W 2025 roku wskaźnik wypadkowości w rolnictwie indywidualnym (liczba wypadków zakończonych wypłatą jednorazowych odszkodowań przypadająca na 1 000 ubezpieczonych) wyniósł 7,2 – o 0,6 mniej niż w 2024 roku. Na przestrzeni ostatnich 10 lat wartość wskaźnika wypadkowości zmniejszyła się z 10,1 do 7,2, tj. o 2,9.

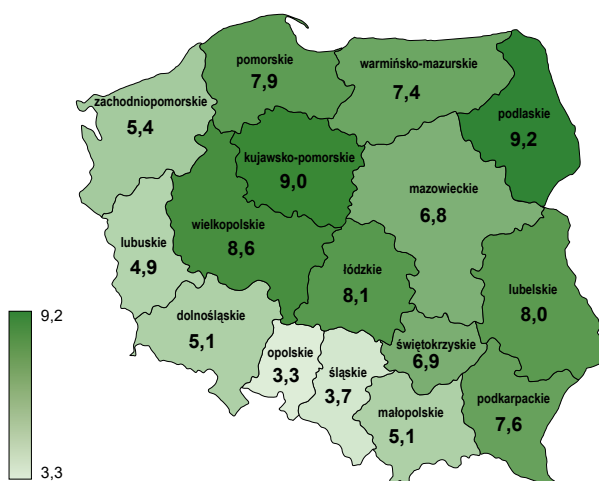
Wykres 4. Wypadki na 1 000 ubezpieczonych w latach 2016–2025 według decyzji powodujących wypłatę jednorazowych odszkodowań

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Od lat Kasa obserwuje duże zróżnicowanie wskaźnika wypadkowości pomiędzy poszczególnymi województwami, która wynika m.in. z profilu produkcji rolniczej prowadzonej na danym obszarze, różnic w ukształtowaniu terenu i odmiennych warunków klimatycznych, a także związane jest z sytuacją ekonomiczną gospodarstw rolnych i dysproporcją w ich infrastrukturze. W 2025 r. najwyższą wypadkowość odnotowano w województwach: podlaskim (9,2), kujawsko-pomorskim (9,0), wielkopolskim (8,6), łódzkim (8,1), a najniższą w województwach: opolskim (3,3) oraz śląskim (3,7) i lubuskim (4,9). Zestawienie danych na temat wskaźnika wypadkowości w latach 2016–2025 stanowi załącznik nr 3.

Rysunek 1. Wskaźnik wypadkowości w 2025 roku w podziale na województwa (liczba wypadków na 100 000 ubezpieczonych w podziale na województwa)

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

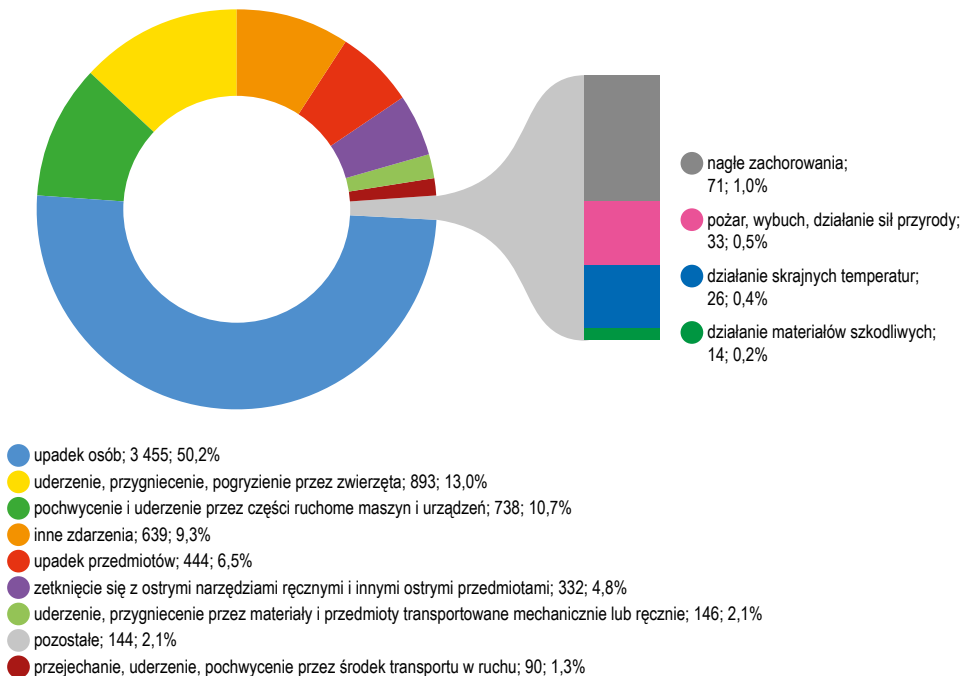
2.2.2. Struktura wypadków według grup zdarzeń

Struktura grup wypadkowych (wg zdarzeń powodujących urazy) od lat jest podobna. Zdecydowaną większość stanowią zdarzenia z grupy *upadek osób*, w 2025 roku odnotowano ich – 3 455, co stanowiło 50,2% wszystkich wypłaconych jednorazowych odszkodowań. Kolejne pod względem liczebności grupy wypadkowe to:

- *uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta* – 893 poszkodowanych, tj. 13,0% wypadków;
- *pochwycenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń* – 738 poszkodowanych, tj. 10,7% wypadków;
- *inne zdarzenia* – 639 poszkodowanych, tj. 9,3% wypadków.

Liczbę wypadków wg grup zdarzeń, w następstwie których wypłacono jednorazowe odszkodowania w latach 2016–2025, według grup wypadkowych, zestawiono w załączniku nr 4.

Wykres 5. Struktura wypadków w 2025 roku według grup wypadkowych

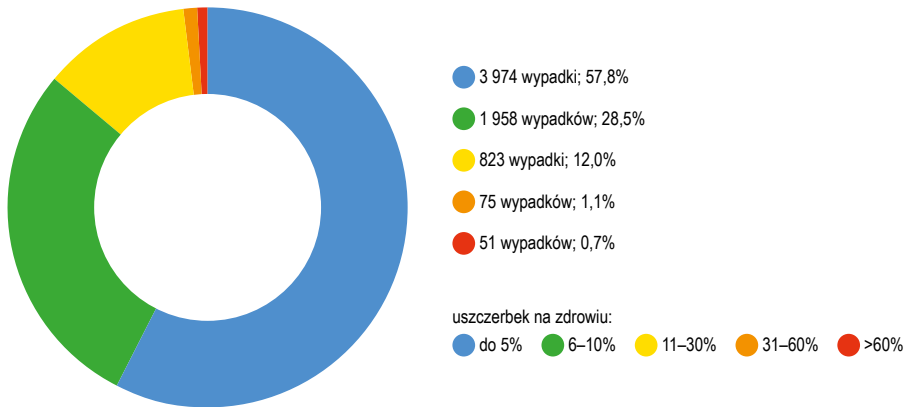
Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

2.2.3. Skutki zdrowotne wypadków przy pracy rolniczej

Dokonano oceny uszczerbku na zdrowiu w 7 856 sprawach wypadkowych. W 1 015 przypadkach nie orzeczono uszczerbku na zdrowiu (sprawy te stanowiły ok. 12,9 % wypadków kierowanych do orzeczenia lekarskiego). W większości wypadków zakończonych przyznaniem odszkodowania (57,8%) uszczerbki na zdrowiu nie przekraczały 5%. Wypadki z uszczerbkiem powyżej 60% stanowiły 0,7% wypadków zakończonych wypłatą jednorazowego odszkodowania.

Liczbę wypadków zakończonych wypłatą jednorazowych odszkodowań w latach 2016–2025 według orzeczonego uszczerbku na zdrowiu przedstawiono w załączniku nr 5.

Wykres 6. Struktura wypadków w 2025 roku według orzeczonego uszczerbku na zdrowiu

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Niezdolność do samodzielnej egzystencji spowodowaną wypadkiem przy pracy rolniczej orzeczono u 18 osób (tj. 0,3% wypadków zakończonych wypłatą jednorazowych odszkodowań). Najczęściej była skutkiem zdarzeń z grupy *upadek osób* – 9 zdarzeń wypadkowych.

Tabela 3. Struktura uszczerbku na zdrowiu w 2025 roku w grupach wypadkowych

Grupa wypadkowa	Udział % uszczerbku w grupie wypadkowej						Liczba poszkodowanych z ustaloną niezdolnością do samodzielnej egzystencji
	do 5%	6–10%	11–20%	21–30%	31–60%	powyżej 60%	
02 Upadek osób	1 750	1 199	424	54	17	11	9
03 Upadek przedmiotów	318	80	29	7	6	4	3
04 Zetknięcie się z ostrymi narzędziami ręcznymi i innymi ostrymi przedmiotami	239	60	26	2	5	0	1
05 Uderzenie, przygniecenie przez materiały i przedmioty transportowane mechanicznie lub ręcznie	106	24	12	1	3	0	0
06 Przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środek transportu w ruchu	32	17	18	4	6	13	0
07 Pochwycenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	480	155	67	18	14	4	3

Grupa wypadkowa	Udział % uszczerbku w grupie wypadkowej						Liczba poszkodowanych z ustaloną niezdolnością do samodzielnej egzystencji
	do 5%	6–10%	11–20%	21–30%	31–60%	powyżej 60%	
08 Uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	551	240	80	10	6	6	0
09 Pożar, wybuch, działanie sił przyrody	17	6	8	0	1	1	0
10 Działanie skrajnych temperatur	14	7	3	0	2	0	0
11 Działanie materiałów szkodliwych	11	1	1	0	0	1	0
12 Nagłe zachorowania	24	23	11	4	3	6	1
13 Inne zdarzenia	432	146	33	11	12	5	1
Ogółem	3 974	1 958	712	111	75	51	18

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Poszkodowani w wypadkach przy pracy rolniczej doznali 7 254 urazów powodujących stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu. Podobnie jak w latach poprzednich, najczęściej urazy dotyczyły kończyn górnych – odnotowano 3 447 urazów (tj. 47,5%) i kończyn dolnych – 2 760 urazów (tj. 38,0%).

Tabela 4. Struktura urazów w 2025 roku

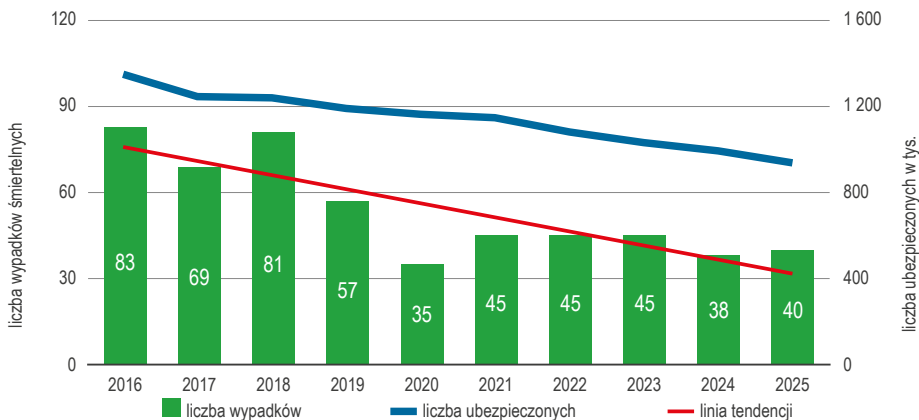
Urazy	Liczba urazów											
	Głowy i twarzy	Narządu wzroku	Narządu słuchu	Szyi, krtani, tchawicy i przełyku	Klatki piersiowej i ich następstwa	Brzucha i ich następstwa	Narządów moczowo-płciowych	Kręgosłupa, rdzenia kręgowego i ich następstwa	Miednicy	Kończyn górnych	Kończyn dolnych, porażenia i niedowłady poszczególnych nerwów obwodowych	Liczba ostrych zatruc i ich następstw
Liczba	338	87	5	3	239	34	9	332	0	3 447	2 760	0
%	4,6	1,2	0,1	0,1	3,3	0,5	0,1	4,6	0,0	47,5	38,0	0,0

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

2.2.4. Wypadki śmiertelne

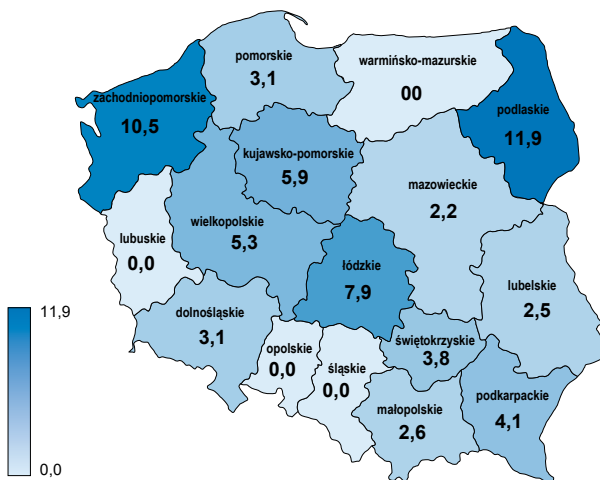
Wyplacono jednorazowe odszkodowania z tytułu śmierci wskutek 40 wypadków przy pracy rolniczej o 2 (5,3%) więcej niż w 2024 r. Liczba wypadków śmiertelnych zakończonych wypłatą jednorazowych odszkodowań zmniejszyła się od 2016 roku o 43 (51,8%) – z 83 w 2016 do 40 w 2025 roku. Wypadki śmiertelne stanowiły 0,6% wszystkich wypadków zakończonych wypłatą świadczeń w 2025 roku, a ich częstość wyniosła 4,3 na 100 000 ubezpieczonych.

Wykres 7. Wypadki śmiertelne zakończone wypłatą jednorazowych odszkodowań w latach 2016–2025 na tle liczby ubezpieczonych

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Rysunek 2. Częstość wypadków śmiertelnych w 2025 roku (liczba wypadków na 100 000 ubezpieczonych w podziale na województwa – decyzje przyznające)

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Dane o liczbie wypadków śmiertelnych w latach 2016–2025 w podziale na województwa zestawiono w załączniku nr 6.

Decyzje przyznające odszkodowania z tytułu śmierci przy pracy rolniczej dotyczyły 37 mężczyzn (92,5%) oraz 3 kobiet (7,5 %).

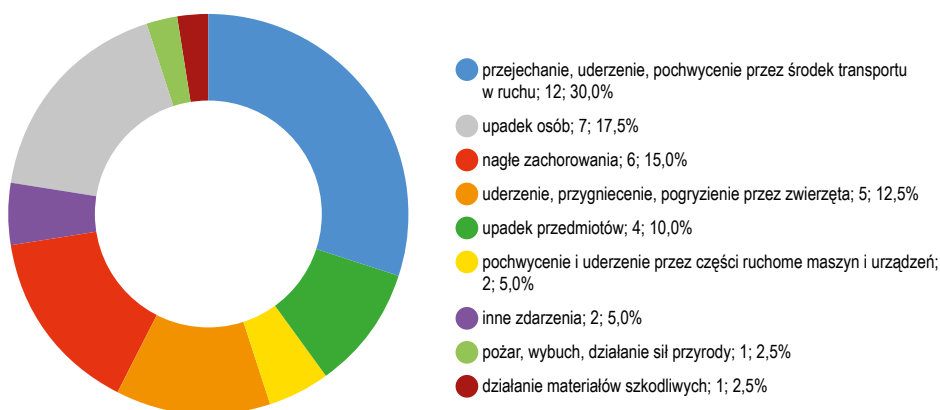
Tabela 5. Wiek i płeć ofiar wypadków śmiertelnych w 2025 roku

Wyszczególnienie a – liczba poszkodowanych b – udział % w wypadkach ogółem:	Razem	Liczba wypadków w grupach wiekowych								
		16–17	18–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–64	65 i więcej	
Kobiety	a	3	0	0	0	1	0	2	0	0
	b	7,5%	0,0%	0,0%	0,0%	2,5%	0,0%	5,0%	0,0%	0,0%
Mężczyźni	a	37	0	0	2	2	9	12	12	0
	b	92,5%	0,0%	0,0%	5,0%	5,0%	22,5%	30,0%	30,0%	0,0%

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Wypadki ze skutkiem śmiertelnym w 2025 roku odnotowano w 9 grupach zdarzeń, najwięcej w grupach wypadkowych: *przejechanie, uderzenie i pochwylenie przez środek transportu w ruchu* (12 ofiar); *upadek osób* (7 ofiar); *nagle zachorowania* (6 ofiar) oraz *uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta* (5 ofiar).

Wykres 8. Struktura wypadków śmiertelnych w 2025 roku według grup zdarzeń.

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Zestawienie danych o wypadkach śmiertelnych w latach 2016–2025 według grup wypadkowych zawiera załącznik nr 7.

B. Choroby zawodowe rolników

Do oddziałów regionalnych i placówek terenowych KRUS zgłoszono ogółem 350 wniosków o jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu bądź śmierci wskutek choroby zawodowej. Decyzje podjęto wobec 315 spraw (łącznie z wnioskami pozostałymi z 2024 roku i 9 sprawami z odwołań sądowych).

Odmownie rozpatrzono 71 wniosków, w tym w 29 przypadkach wnioskodawcy nie posiadali uprawnień do ubiegania się o świadczenia z ubezpieczenia społecznego rolników,

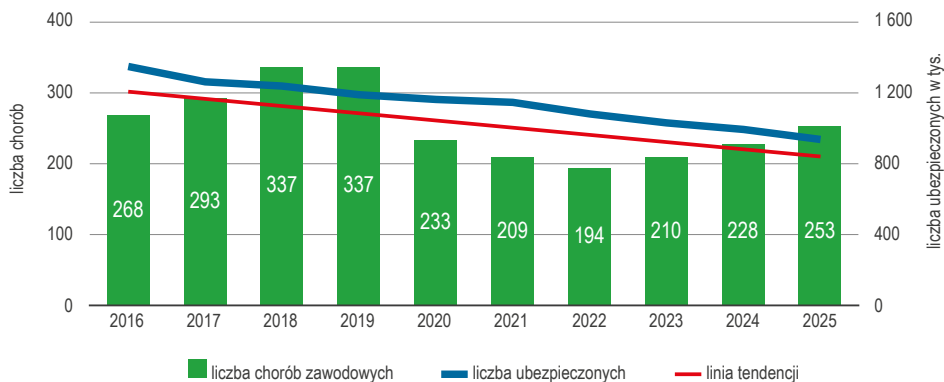
w 41 przypadkach nie orzeczono uszczerbku na zdrowiu, a w 1 z uwagi na niedopełnienie obowiązków przez poszkodowanego.

Tabela 6. Stwierdzone choroby zawodowe, z tytułu których wydano decyzje odmowne w 2025 roku

Rozpoznana jednostka chorobowa według wykazu z rozporządzenia	Pozycje w wykazie chorób zawodowych	Ogółem:	W tym z powodu:		
			braku prawa do ubiegania się o świadczenie	braku stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu	niedopełnienia obowiązków przez poszkodowanego
Pylice płuc	3.	1	1	0	0
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych	7.	4	3	1	0
Nowotwór skóry	17.4	1	0	1	0
Alergiczne kontaktowe zapalenie skóry	18.1	1	1	0	0
Zespół cieśni w obrębie nadgarstka	20.1	3	0	2	1
Zespół wibracyjny – postać naczyniowa-nerwowa	22.1	1	1	0	0
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	26	60	23	37	0
Suma		71	29	41	1

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Wykres 9. Choroby zawodowe zakończone wypłatą jednorazowych odszkodowań w latach 2016–2025 na tle liczby ubezpieczonych i linii tendencji

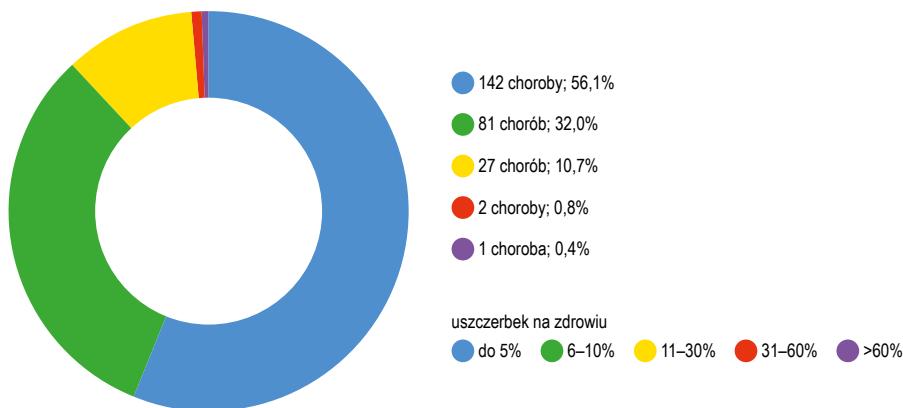

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

W 2025 roku przyznano 253 jednorazowe odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu spowodowanego chorobą zawodową u rolników, z czego w zdecydowanej większości były to choroby zakaźne lub pasożytnicze (218 przypadków), głównie odkleszczowe, tj., borelioza (192 przypadki), odkleszczowe zapalenie opon mózgowych (25 przypadków) oraz jeden przypadek leptospirozy.

Nie odnotowano przypadków śmierci wskutek choroby zawodowej. W porównaniu do roku 2024 liczba decyzji przyznających jednorazowe odszkodowania zwiększyła się o 25 (tj. o 11,0%). Zestawienie rozpoznanych chorób zawodowych w latach 2016–2025 przedstawiono w załączniku nr 8.

Wykres 10. Struktura uszczerbku na zdrowiu wskutek choroby zawodowej w 2025 roku

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Uszczerbek na zdrowiu wskutek chorób zawodowych nie przekroczył 10% w 88,1% przypadków. Odnotowano jedną rolniczą chorobę zawodową z orzeczeniem o uszczerbku na zdrowiu powyżej 60% i w tym przypadku wskazano całkowitą niezdolność do samodzielnej egzystencji.

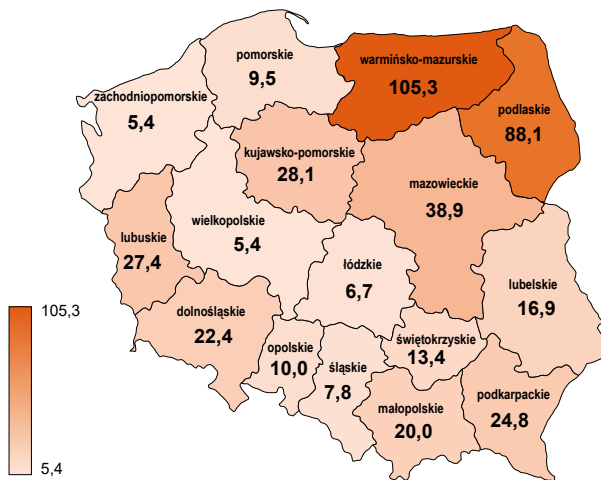
Zestawienie liczby chorób zawodowych w latach 2016–2025 według orzeczonego uszczerbku na zdrowiu przedstawiono w załączniku nr 9.

Tabela 7. Struktura uszczerbku na zdrowiu dla chorób/grup chorobowych w 2025 roku

% uszczerbek na zdrowiu	Astma oskrzelowa	Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych	Alergiczny nieżyt nosa	Choroby skóry	Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy	Uszkodzenia narządu słuchu związane ze stałym narażeniem na działanie nadmiernego hałasu	Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa
do 5%	0	0	0	1	3	2	0	136
6–10%	4	6	1	0	1	4	0	65
11–30%	2	4	0	0	3	1	1	16
31–60%	0	2	0	0	0	0	0	0
powyżej 60%	0	0	0	0	0	0	0	1
Suma	6	12	1	1	7	7	1	218

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Rysunek 3. Choroby zawodowe przypadające w 2025 roku na 100 000 ubezpieczonych według decyzji przyznających jednorazowe odszkodowania, w podziale na województwa odszkodowania w podziale na województwa

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Liczba chorób zawodowych zakończonych wypłatą jednorazowego odszkodowania, przypadająca na 100 000 ubezpieczonych w KRUS wzrosła z 23,2 w 2024 roku do 27,0 w 2025 roku. Największą częstość występowania chorób zawodowych rolników stwierdzono w województwach: warmińsko-mazurskim (105,3), podlaskim (88,1), mazowieckim (38,9). Najniższą natomiast w województwach: zachodniopomorskim (5,4), wielkopolskim (5,4) i łódzkim (6,7).

Dane o liczbie chorób zawodowych w latach 2016–2025 w podziale na województwa zawiera załącznik nr 10.

Tabela 8. Wiek i płeć osób, u których stwierdzono uszczerbek na zdrowiu wskutek chorób zawodowych w 2025 rok

Wyszczególnienie: a – liczba poszkodowanych b – udział % w chorobach ogółem:	Razem	Liczba chorób w grupach wiekowych								
		16–17	18–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–64	65 i więcej	
Kobiety	a	105	0	0	1	9	43	48	2	2
	b	41,5%	0,0%	0,0%	0,4%	3,6%	17,0%	19,0%	0,8%	0,8%
Mężczyźni	a	148	0	0	5	11	27	65	36	4
	b	58,5%	0,0%	0,0%	2,0%	4,3%	10,7%	25,7%	14,2%	1,6%

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Najwięcej przypadków zachorowań odnotowano u osób w wieku **50–59 lat** (25,7% ogółu chorujących w tym przedziale wiekowym stanowili mężczyźni, a 19,0% – kobiety) oraz **40–49 lat** (10,7% mężczyźni i 17,0% kobiety).

C. Analiza przyczyn i okoliczności wypadków rolników przy pracy w gospodarstwie rolnym

Zgodnie z dyspozycją art. 63 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2025 roku, poz. 1770) dokonano analizy przyczyn oraz okoliczności wypadków przy pracy rolniczej.

W oparciu o zgromadzony przez inspektorów ds. prewencji materiał dowodowy podczas prowadzenia postępowań powypadkowych w 7 763 sprawach:

- przesłuchania poszkodowanego i świadków wypadku na temat okoliczności i przebiegu zdarzenia;
- oględziny miejsc i przedmiotów związanych z wypadkami;
- stan techniczny stosowanych środków produkcji;
- dokumentację medyczną związaną z udzieleniem pierwszej pomocy lekarskiej oraz dokumentację przekazaną przez organy ścigania;

ustalono co następuje:

Powierzchnia i profil gospodarstw, w których zgłoszono wypadki

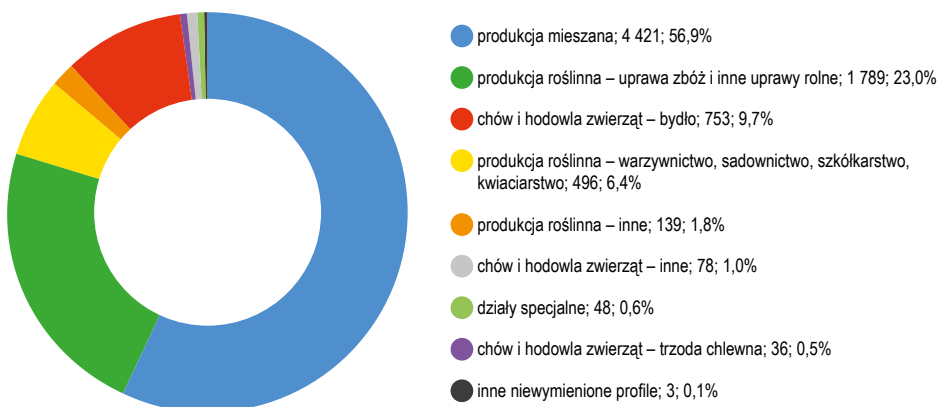
Najwięcej, bo aż 87,0% wypadków odnotowano w gospodarstwach rolnych o powierzchni nieprzekraczającej 30 ha fizycznych, w tym 25,7% w gospodarstwach od 1,01 do 5,00 ha fizycznych oraz 21,2% o powierzchni od 5,01 do 10,00 ha.

Powierzchnię gospodarstw, w których zgłoszono wypadki w latach 2024 – 2025 przedstawiono w załączniku nr 11.

Większość wypadków (56,9%) miała miejsce w gospodarstwach rolnych o mieszanym profilu produkcji. Znaczną liczbę wypadków odnotowano również u rolników prowadzących gospodarstwa rolne o profilu roślinnym, w których uprawiane były zboża i inne uprawy rolne (23,0%) oraz w gospodarstwach z chowem i hodowlą bydła (9,7%).

Profil produkcji gospodarstw, w których zgłoszono wypadki w latach 2024 – 2025 przedstawiono w załączniku nr 12.

Wykres 11. Wypadki przy pracy rolniczej w 2025 roku według profilu produkcji w gospodarstwie

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

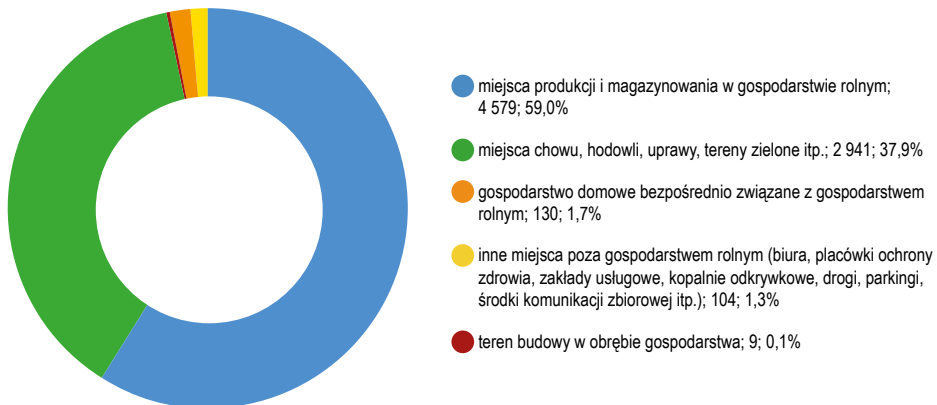
Miejsce zdarzenia

Najczęściej do wypadków dochodziło w miejscu:

- produkcji i magazynowania płodów rolnych w gospodarstwie rolnym – 4 579 wypadków, tj. 59,0%;
- chowu, hodowli, upraw, na terenach zielonych itp. – 2 941 wypadków, tj. 37,9%.

Strukturę wypadków wg miejsca zdarzenia w latach 2024–2025 przedstawiono w załączniku nr 13.

Wykres 12. Wypadki przy pracy rolniczej w 2025 roku według miejsc zdarzenia

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Rodzaj wykonywanej pracy

Do większości wypadków doszło podczas:

- prac związanych z obsługą zwierząt, np. karmienia, dojenja, zabiegów zoohigienicznych, przepędzania itp. – 1 570 wypadków, tj. 20,2%;
- przemieszczania się po gospodarstwie bez obciążenia – 1 395 wypadków, tj. 18,0%;
- obsługi i eksploatacji maszyn i urządzeń rolniczych, w tym agregowania i regulacji, pracy w polu, sadzie i na łące – 1 011 wypadków, tj. 13,0%;
- ręcznych prac transportowych, np. chodzenia z przenoszeniem w rękach, na barku itp. – 969 wypadków, tj. 12,5%.

Strukturę wypadków według rodzaju wykonywanej pracy w latach 2024 – 2025 przedstawiono w załączniku nr 14.

Wypadki z udziałem maszyn i urządzeń wykorzystywanych w działalności rolniczej

Wśród zdarzeń wypadkowych odnotowanych i poddanych analizie w okresie sprawozdawczym 3 053, tj. 39,3% **wszystkich wypadków stanowiły zdarzenia z udziałem maszyn i urządzeń rolniczych** (o 450 mniej niż w 2024 roku). Większość miała miejsce podczas obsługi:

- **ciągników rolniczych** – 742 wypadki, tj. 24,3% analizowanych wypadków z udziałem maszyn i urządzeń do produkcji rolniczej;

- **maszyn, urządzeń do pozyskiwania i obróbki drewna** – 461 wypadków, tj. **15,1%**, w tym największą z udziałem: pilarek tarczowych – 210 wypadków, pilarek łańcuchowych – 178 wypadków;
- **środków transportowych**, m.in. przyczep, wozów konnych, samochodów dostawczych itp. – 413 wypadków, tj. **13,5%**;

Strukturę wypadków według rodzaju maszyn i urządzeń w latach 2024 – 2025 przedstawiono w załączniku nr 15.

Wypadki według pory dnia, dni tygodnia

Od wielu lat struktura wypadków wg dni tygodnia i pór dnia jest podobna. Nadal największa liczba wypadków odnotowywana jest w godz. 12⁰¹–18⁰⁰ oraz w soboty.

Strukturę wypadków według dni tygodnia i pór dnia w latach 2024 – 2025 przedstawiono w załącznikach nr 16 i 17.

Przyczyny wypadków

Do większości wypadków doszło z przyczyn ludzkich – 4 539 wypadków, tj. 58,5% wszystkich poddanych analizie w okresie sprawozdawczym, z powodu:

- niewłaściwego postępowania rolnika – 1 806 wypadków, tj. 23,3%;
- niewłaściwego posługiwania się maszynami, urządzeniami i narzędziami – 1 105 wypadków, tj. 14,2%;
- nieużywania ochron pracy i urządzeń zabezpieczających – 1 026 wypadków, tj. 13,2%.

a także z przyczyn technicznych – 1 899 wypadków, tj. 24,5%, z powodu:

- niewłaściwego stanu podwórza, ciągów komunikacyjnych, placów manewrowych itp. (1 121 wypadków, tj. 14,4%);
- niewłaściwego stanu obiektów budowlanych (327 wypadków, tj. 4,2%);
- niewłaściwego stanu maszyn, urządzeń i narzędzi (238 wypadków, tj. 3,1%).

W 2025 roku nadal najczęstszymi przyczynami wypadków były:

- zły stan nawierzchni (nierówne, śliskie, grząskie);
- nieużywanie odpowiedniego obuwia roboczego;
- niewłaściwe operowanie kończynami w strefie zagrożenia;
- niewłaściwy sposób obsługi zwierząt (w tym niezachowanie szczególnej ostrożności przy obsłudze zwierząt niebezpiecznych);
- narowistość i agresja zwierząt, niewynikające z ich fizjologii (np.: z rui, pierwszej laktacji, porodu, zapalenia wymion itp.);
- niewłaściwe uchwycenie, trzymanie, narzędzi, środków i przedmiotów pracy;
- nieprawidłowy sposób wchodzenia i schodzenia z maszyn rolniczych, przyczep, wozów itp.;
- niekorzystanie lub nieprawidłowy sposób wchodzenia i schodzenia z drabin, podestów i rusztowań podczas pracy na wysokości;
- wady konstrukcyjne budynków, schodów i stanowisk dla zwierząt, niezabezpieczone otwory zrzutowe i kanały gnojowe, progi w otworach drzwiowych, różnice poziomów nawierzchni itp.;

- niewłaściwa obsługa i eksploatacja maszyn i urządzeń rolniczych (regulacja, naprawy, agregowanie itp.).

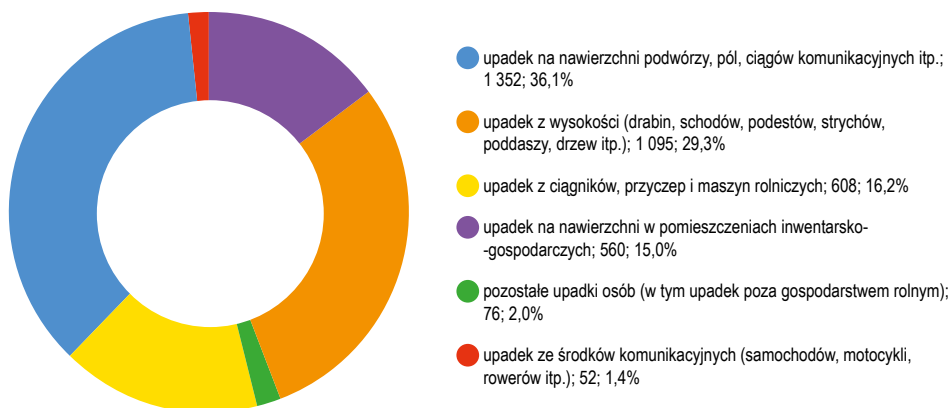
Szczegółową strukturę przyczyn wypadków według kategorii i grup przyczyn w 2025 roku przedstawiono w załączniku nr 18.

Grupy (kategorie) wypadkowe

Struktura grup zdarzeń wypadkowych odnotowanych przez KRUS od wielu lat jest podobna. W 2025 roku najczęściej wypadków odnotowano w grupie **(02) upadek osób** – 3 743 wypadki, tj. **48,2%**. Kolejne liczne grupy wypadkowe to: **(08) uderzenie, przygnięcie, pogryzienie przez zwierzęta** (1 055 wypadków, tj. 13,6%); **(07) pochwycenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń** (876 wypadków, tj. 11,3%); **(13) inne zdarzenia** (709 wypadków, tj. 9,1%); **(03) upadek przedmiotów** (516 wypadków, tj. 6,6%), a także **(04) zetknięcie się z ostrymi narzędziami ręcznymi i innymi ostrymi przedmiotami** (410, tj. 5,3%).

Strukturę wypadków według grup (kategorii) wypadkowych w latach 2024 – 2025 przedstawiono w załączniku nr 19.

Wykres 13. Struktura wypadków w grupie (02) upadek osób w 2025 roku

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Zagrożenia wypadkowe w gospodarstwach rolnych na podstawie dokumentacji zdjęciowej z oględzin miejsc i przedmiotów związanych z wypadkiem przy pracy rolniczej

- nierówne, nieuprzątnięte, zanieczyszczone pomiotem ptasim ciągi komunikacyjne

- nieutwardzona, błotnista, śliska nawierzchnia, brak odprowadzenia wód opadowych

- nieprawidłowo skonstruowane schody, brak poręczy i barierek

- schody w złym stanie technicznym, brak poręczy i barierek

- progi i różnice wysokości w wejściach do budynków gospodarskich, brak spoczników

- nieprawidłowo skonstruowane drabiny, brak zabezpieczeń przed przechyłem i osunięciem

- niewłaściwe, zanieczyszczone, zużyte obuwie robocze

- brak barierek i zabezpieczeń przed upadkiem z wyłazłów poddaszy użytkowych

- ciasnota pomieszczeń inwentarskich, zła organizacja stanowisk uniemożliwiająca bezkolidyjną obsługę dużych zwierząt

- brak osłon i zabezpieczeń elementów ruchomych maszyn i urządzeń

- użytkowanie krajzeg nieposiadających żadnych zabezpieczeń i osłon

- niewłaściwe użytkowanie elektronarzędzi

- zły stan techniczny narzędzi ręcznych

- brak środków ochrony indywidualnej oraz właściwych zabezpieczeń podczas prac na wysokości, wady konstrukcyjne budynków

II. Działania prewencyjne Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

1. Formy i kierunki działalności prewencyjnej KRUS

Działalność prewencyjna Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego prowadzona jest na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. 2025, poz. 1770). Zgodnie z art. 63 ww. ustawy, KRUS realizuje zadania obejmujące w szczególności analizowanie przyczyn wypadków przy pracy rolniczej i chorób zawodowych, prowadzenie nieodpłatnych szkoleń i instruktażu dla ubezpieczonych, upowszechnianie wiedzy o zagrożeniach oraz podejmowanie działań na rzecz zapewnienia bezpiecznych środków stosowanych w rolnictwie, sprzętu i odzieży ochronnej.

Na podstawie corocznej analizy zdarzeń wypadkowych i chorób zawodowych zgłaszanych do jednostek terenowych, KRUS wyznacza kierunki działań prewencyjnych. W 2025 r. koncentrowały się one na ograniczaniu występowania najczęściej odnotowywanych wypadków podczas pracy w gospodarstwie rolnym, takich jak upadki osób, urazy związane z obsługą maszyn i urządzeń oraz kontaktem ze zwierzętami, a także na promowaniu zasad bezpiecznej pracy, stosowania środków ochrony indywidualnej i zasad właściwej organizacji pracy. Działania Kasy obejmowały również informowanie o sposobach zapobiegania chorobom zawodowym, zasadach udzielania pierwszej pomocy oraz oddziaływanie na rzecz poprawy bezpieczeństwa środków produkcji rolniczej poprzez promowanie wyrobów spełniających wymagania bezpieczeństwa i eliminowanie produktów stwarzających zagrożenie. W tym zakresie zastosowanie ma także art. 56 ustawy, umożliwiający dochodzenie roszczeń od podmiotów odpowiedzialnych za wadliwe wyroby lub usługi.

Bezpieczny Rolnik Bezpieczna Wieś

Działania prewencyjne prowadzone były w ramach **projektu** *Bezpieczny Rolnik, Bezpieczna Wieś*, integrującego różne formy aktywności KRUS pod wspólną identyfikacją. W jego ramach realizowano 7 kampanii tematycznych dotyczących najważniejszych zagrożeń w gospodarstwach rolnych.

**ROLA ROLNIKA
BY UPADKU UNIKAŁ**

**NIE RYZYKUJESZ
GDY ZNASZ I SZANUJESZ**

**MĄDRZE POSTĘPUJESZ
WYPADKU NIE SPOWODUJESZ**

**KOŚCI I STAWY
TEŻ ROLNIKA SPRAWY**

**ROLNIKU
NIE DAJ SIĘ KLESZCZOM**

**BEZPIECZNIE
Z NIEBEZPIECZNYMI
SUBSTANCJAMI**

**DOBROSTAN
ROLNIKA**

W 2025 r. szczególny nacisk położono na zagadnienia związane ze zdrowiem rolników w ramach kampanii *Dobrostan Rolnika*, promującej profilaktykę zdrowotną, aktywność fizyczną oraz dbałość o kondycję psychofizyczną jako istotnych elementów bezpieczeństwa pracy. Celem kampanii było zachęcenie odbiorców do:

- a) systematycznych badań profilaktycznych;
- b) udziału w programach profilaktycznych (choroby nowotworowe, choroby układu krążenia itp.);
- c) zdrowego odżywiania i nawadniania organizmu;
- d) aktywności fizycznej oraz rozwijania pasji i zainteresowań;
- e) dobrej organizacji pracy (zapobiegania spiętrzeniu pracy, uwzględnienia przerw na odpoczynek, zapobiegania monotonii);
- f) stosowania ochron pracy (odpowiedniego ubioru, ochron przed oddziaływaniem promieniowania UV);
- g) samokontroli stanu zdrowia i dobierania adekwatnej do niego pracy;
- h) dbałości o właściwe relacje społeczne w rodzinie i miejscu zamieszkania.

Rozpowszechnianie tych informacji miało na celu zwrócenie uwagi rolników na wpływ dobrostanu na bezpieczeństwo pracy w gospodarstwie rolnym, a także upowszechnianie wiedzy o programach profilaktycznych i działaniach realizowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia oraz Ministerstwo Zdrowia.

Realizacja działań prewencyjnych opiera się na szerokiej współpracy jednostek terenowych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z instytucjami działającymi na rzecz rolnictwa i bezpieczeństwa pracy, w tym z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Państwową Inspekcją Pracy, Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa. W działania te angażowane są również ośrodki naukowe, jednostki doradztwa rolniczego, izby rolnicze, a także instytucje systemu oświaty i samorządu terytorialnego, takie jak kuratoria oświaty, szkoły, urzędy oraz lokalne instytucje kultury.

Działalność prewencyjna KRUS obejmuje różnorodne formy wsparcia rolników w zakresie bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia w gospodarstwie rolnym. Działania te obejmują m.in.:

- szkolenia i spotkania o charakterze edukacyjnym;
- konkursy, w których uczestnicy prezentują wiedzę dotyczącą bezpieczeństwa w gospodarstwie rolnym;
- stoiska informacyjno-prewencyjne oraz pokazy bezpiecznej pracy;
- prezentację środków ochrony osobistej i wystawy poświęcone zagadnieniom bezpieczeństwa pracy i życia w gospodarstwie rolnym;
- wizytacje i odwiedziny, podczas których wskazywane są potencjalne zagrożenia dla osób pracujących i przebywających na terenie konkretnego gospodarstwa.

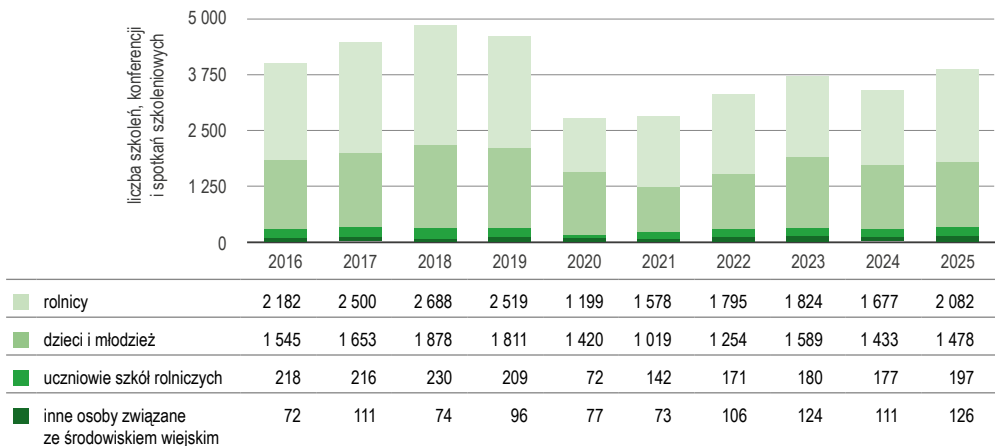
Działania bezpośrednie uzupełniane były popularyzacją treści prewencyjnych w mediach, co pozwala dotrzeć do szerokiego grona odbiorców, niezależnie od miejsca zamieszkania.

2. Dobrowolne i nieodpłatne szkolenia

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego popularyzuje zasady ochrony zdrowia i życia w gospodarstwie rolnym podczas bezpośrednich spotkań z rolnikami, tj. szkoleń, pogadarek, a także konferencji. Udział w nich jest bezpłatny i dobrowolny. Uczestniczą w nich rolnicy ubezpieczeni w KRUS, ich rodziny, sołtysi, uczniowie szkół rolniczych, osoby związane ze środowiskiem wiejskim, a także dzieci i młodzież szkolna z terenów wiejskich. Ich celem jest zmniejszenie ryzyka wypadków i chorób zawodowych poprzez edukację mieszkańców wsi, kształtowanie właściwych nawyków oraz zachęcanie rolników do poprawy warunków pracy.

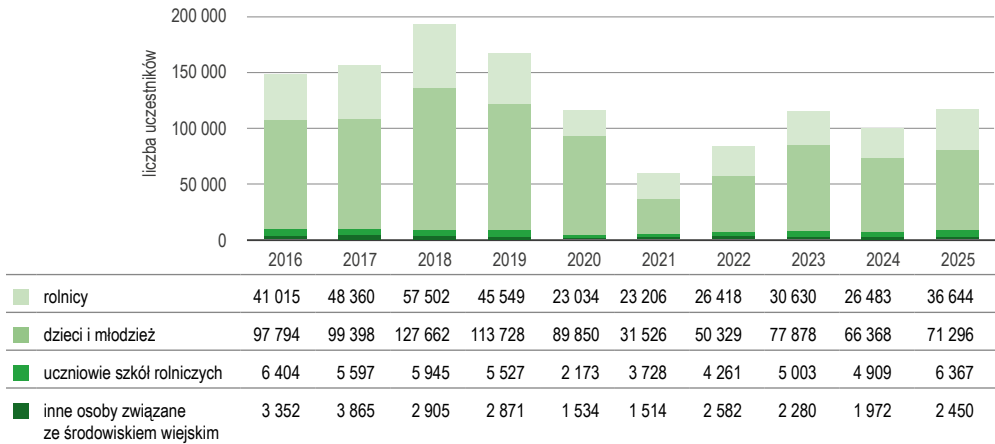
W 2025 roku oddziały regionalne i placówki terenowe KRUS zorganizowały ogółem 3 883 szkolenia, pogadanki, spotkania szkoleniowe i konferencje z zakresu bhp w gospodarstwie rolnym dla 116 757 osób.

Wykres 14. Szkolenia, konferencje i spotkania szkoleniowe z zakresu bhp w gospodarstwie rolnym, przeprowadzone przez jednostki terenowe KRUS w latach 2016–2025, w podziale na grupy odbiorców

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Wykres 15. Uczestnicy szkoleń, konferencji i spotkań szkoleniowych z zakresu bhp w gospodarstwie rolnym, przeprowadzone przez jednostki terenowe KRUS w latach 2016–2025

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Tabela 9. Szkolenia, konferencje i spotkania szkoleniowe z zakresu bhp w gospodarstwie rolnym, przeprowadzone przez Oddziały Regionalne KRUS w latach 2016–2025

Wyszczególnienie	Rok									
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba szkoleń, konferencji i spotkań szkoleniowych	4 017	4 480	4 870	4 635	2 768	2 812	3 326	3 717	3 398	3 883
Liczba uczestników	148 565	157 220	194 014	167 675	116 591	59 974	83 590	115 791	99 732	116 757

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Sposób i forma przekazania wiedzy uwarunkowane były specyfiką grupy odbiorców, profilem produkcji rolniczej na danym terenie, a także wynikami analizy przyczyn i okoliczności wypadków odnotowanych na danym obszarze.

Na spotkaniach omawiano m.in. zasady bezpiecznej pracy z maszynami, zwierzętami, środkami chemicznymi; pracę na wysokości oraz udzielanie pierwszej pomocy. Szczególną uwagę zwracano na zapobieganie **upadkom osób**, które stanowiły około połowę wszystkich wypadków w rolnictwie.

Podczas spotkań przekazywano wiedzę odnoszącą się do zagrożeń najczęściej występujących w gospodarstwach rolnych i sposobów zapobiegania im, co stanowi treść merytoryczną projektu **Bezpieczny Rolnik, Bezpieczna Wieś**. W 2025 roku szczególną wagę przykładano do zagadnień realizowanych w ramach kampanii **Dobrostan Rolnika**: zachęcano mieszkańców wsi do udziału w systematycznych badaniach lekarskich i programach profilaktycznych Narodowego Funduszu Zdrowia, obejmujących między innymi choroby nowotworowe, choroby

układu krążenia, a także leczenie depresji i uzależnień. Pracownicy KRUS zachęcali również do aktywności fizycznej i rozwoju własnych pasji, stosowania zasad zdrowego odżywiania i nawadniania organizmu, dobrej organizacji pracy i poszukiwania zdrowego balansu pomiędzy pracą a odpoczynkiem i życiem rodzinnym. Ma to na celu ograniczanie ryzyka wystąpienia wypadków podczas pracy rolniczej oraz chorób zawodowych rolników.

Inne zagadnienia poruszane podczas szkoleniowych spotkań edukacyjnych:

- bezpieczeństwo przy maszynach – unikanie pochwyceni i uderzeń przez ruchome części maszyn i urządzeń;
- bezpieczna praca ze zwierzętami – zasady zapobiegające uderzeniom, przygnieciom i pogryzieniom przez zwierzęta hodowlane;
- profilaktyka chorób zawodowych rolników, w tym chorób odkleszczowych – m.in. ochrona przed boreliozą i odkleszczowym zapaleniem opon mózgowych;
- ochrona układu ruchu – dbanie o kości i stawy w celu zapobiegania chorobom zawodowym;
- zarządzanie substancjami niebezpiecznymi – zasady właściwego stosowania i magazynowania paliw, nawozów oraz środków ochrony roślin;
- bezpieczeństwo w transporcie rolniczym;
- bezpieczeństwo pracy w zagłębieniach i zbiornikach;
- bezpieczeństwo osób postronnych przebywających w gospodarstwie rolnym, w szczególności dzieci;
- udzielanie pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia zdarzenia wypadkowego;
- sposoby zgłaszania wypadków podczas pracy w gospodarstwie rolnym;
- promowanie wyrobów posiadających *Znak Bezpieczeństwa KRUS* i Wyróżnienie targowe pn. *Wyrób zwiększający bezpieczeństwo pracy w gospodarstwie rolnym*.

Przedstawiano również podstawowe informacje na temat działania Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, zagadnienia związane z ubezpieczeniem społecznym rolników, a także zachęcano do zakładania konta na e-KRUS.

Spotkania szkoleniowe prowadzono w miejscach zamieszkania rolników, w świetlicach, w siedzibach władz samorządowych i związkowych lub innych instytucji związanych z rolnictwem, np. Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Ośrodkach Doradztwa Rolniczego, Państwowej Inspekcji Pracy, w szkołach, a także na terenie indywidualnych gospodarstw rolnych. Szkolenia prowadzone były również podczas turnusów rehabilitacyjnych w Centrach Rehabilitacji Rolników KRUS.

OR KRUS w Gdańsku – szkolenie w Brusach

OR KRUS w Białymstoku – szkolenie w Czyżewie

OR KRUS w Bydgoszczy – szkolenie w Zespole Szkół w Dobrzyniu nad Wisłą

OR KRUS w Częstochowie – pogadanka w Publicznej Szkole Podstawowej w Krzyżanowicach

OR KRUS w Lublinie – szkolenie uczniów w Zespole Szkół nr 4 w Hrubieszowie

OR KRUS w Warszawie – szkolenie sołtysów w Ojrzeniu

OR KRUS w Rzeszowie – szkolenie w Szkole Podstawowej w Markowej

OR KRUS w Krakowie – szkolenie w Pawężowie

OR KRUS w Poznaniu – pogadanka w Szkole Podstawowej w Słocinie

OR KRUS w Rzeszowie – szkolenie dla członkiń KGW Osiek Jasielski

Przykładowe materiały popularyzujące bezpieczną pracę w gospodarstwie rolnym, przekazywane uczestnikom działań prewencyjnych organizowanych przez KRUS w 2025 roku, zawierające nadruk z nazwą oraz logo realizowanej kampanii prewencyjnej.

- środki ochrony indywidualnej:

okulary ochronne

rękawice chemoodporne

wkładki przeciwhałasowe

kombinezon ochronny

półmaska filtrująca

- wyposażenie maszyn rolniczych poprawiające bezpieczeństwo pracy i transportu:

przechyłomierz

lampa robocza

pas transportowy

tablica ostrzegawcza

kamizelka odblaskowa

apteczka

- sprzęt ograniczający obciążenie fizyczne podczas wykonywanej pracy i wspomagający bezpieczny transport ładunków:

wózek transportowy

- wyposażenie pomocnicze służące poprawie bezpieczeństwa pracy w gospodarstwie rolnym:

latarka czołowa

opaska odblaskowa LED

czapka z daszkiem zasłaniająca kark

- ulotki wykorzystywane podczas szkoleń i innych działań prewencyjnych:

RUSZAJ SIĘ!

- Zwiększaj swoją aktywność
- Obniżaj obciążenie fizyczne ciała
- Poprawiaj krążenie krwi
- Obniżaj poziom cholesterolu
- Poprawiaj jakość snu
- Do 30 minut umiarkowanej aktywności tygodniowo poprawia wydolność organizmu

BADAJ SIĘ, PO PROSTU: BADAJ SIĘ!

- Regularne badania lekarskie to clama na dłużej życie
- Nie wstydź się badania prostaty, piersi, jelita grubego
- Zmierz się dla własnej korzyści
- W przypadku niedoborów używaj suplementów diety, aby wspomóc swój organizm

DOBROSTAN ROLNIKA

CZYM JEST DOBROSTAN ROLNIKA?

Zdrowie fizyczne: jest stanem, w którym funkcjonuje prawidłowo

Zdrowie psychiczne: gdy czujesz pełną satysfakcję z życia, pracy, rodziny

Zdrowie społeczne: gdy utrzymujesz prawidłowe relacje z innymi ludźmi

Więcej informacji znajdziesz na www.gov.pl/krus

ZDROWA DIETA

- Spożywaj posiłki regularnie
- Włącz do menu to, czego brakuje: błonnik, witamin
- Wybieraj produkty naturalne
- Sport, białko – dobre białko to siła dla ciała
- Niech cię przywróci do zdrowia: przyzwoite
- Ogranicz spożycie czerwonego mięsa i produktów przetworzonych
- Niech się nie boją: nie ma nic złego w słodkich
- Niech cię nie zawiodą: nie ma nic złego w słodkich
- Otwórz się na zdrowie: zamień tłuszcz zwierzęcy
- Niech cię nie zawiodą: 1,5 litra dziennie
- Pię napary z zielą, mają cenne właściwości

TWÓJE ZDROWIE PSYCHICZNE JEST WAZNE!

- Wypocznij się – optymalna długość snu to 7-9 godzin
- Znajdź równowagę między pracą i odpoczynkiem
- Zbilansowana dieta wspomaga umysł i poprawia samopoczucie
- Bądź aktywny fizycznie
- Nie parz się – każdy wypalony pasemio skaca Twoje życie
- Nie bądź dla siebie: nie pozwól, abyś się wypalił
- Utrzymuj pozytywne relacje społeczne
- Wzrost pozytywności, czy też szczęścia
- Szukaj wewnętrznej spójności w sobie i w rodzinie

DBAJ O RELACJE SPOŁECZNE

- Angażuj się w życie swojej społeczności
- Traktuj innych ludzi z szacunkiem
- Buduj relacje z sąsiadami – odwiedź się, rozmawiaj
- Spróbuj swoich sił w zespołach grupowych
- Buduj białki przyjaźni
- Pamiętaj o szkodliwych skutkach
- Nie zapominaj o związkach domowych – to także Twój przyjaciel

Depresja
zwykły smutek czy choroba?

Depresja stanowi poważny problem zdrowotny i społeczny. Szacuje się, że w Polsce na depresję choruje ok. 1,2 mln osób, również rolników.

Każdy problem da się rozwiązać

Nie jesteś sama/sam z tym, co przeżywasz

- Rozmowa ze specjalistą jest bezpłatna i anonimowa. Przekonaj się, że warto porozmawiać o tym, co czujesz.
- Pamiętaj, depresję można leczyć!

Pomocne telefony:

116 123 – Telefon Zaufania dla Osób Dorosłych w Kryzysie Emocjonalnym, bezpłatny, czynny w godz. 14:00-22:00

116 111 – Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży, bezpłatny, czynny całą dobę

800 121 212 – Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka, bezpłatny, czynny całą dobę

Więcej informacji znajdziesz na stronie pacjent.gov.pl

DOBROSTAN ROLNIKA

www.gov.pl/krus

- roll-upy wykorzystywane podczas szkoleń i innych działań prewencyjnych:

3. Konkursy wiedzy o bezpieczeństwie w gospodarstwie rolnym

Jednym z ważnych elementów działań prewencyjnych realizowanych w KRUS są konkursy prewencyjne, stanowiące istotne narzędzie edukacyjne i popularyzatorskie. Organizowane inicjatywy wpisują się w założenia projektu *Bezpieczny Rolnik, Bezpieczna Wieś*, który integruje różne formy oddziaływania prewencyjnego i wzmacnia przekaz dotyczący bezpieczeństwa pracy na obszarach wiejskich.

Celem konkursów jest upowszechnianie wiedzy na temat zasad bezpiecznej pracy w gospodarstwie rolnym, kształtowanie właściwych postaw oraz zwiększanie świadomości zagrożeń związanych z pracą w rolnictwie. Działania te koncentrują się nie tylko na bezpieczeństwie, ale również na zdrowiu i dobrostanie rolników oraz ich rodzin, zgodnie z założeniami kampanii *Dobrostan Rolnika*, które w 2025 r. określały tematykę większości konkursów.

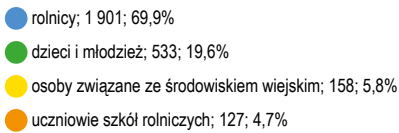
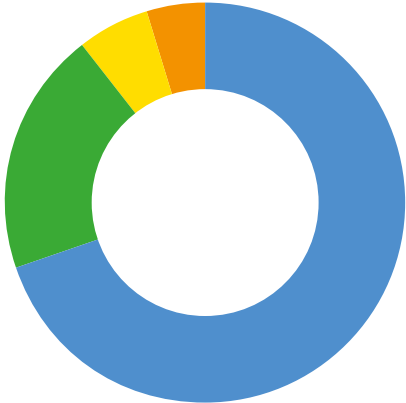
Konkursy prewencyjne miały zróżnicowany charakter i formę. Obejmowały zarówno przedsięwzięcia sprawdzające wiedzę i umiejętności rolników, jak i inicjatywy o charakterze edukacyjnym i twórczym, takie jak konkursy plastyczne, literackie czy medialne. Organizowane były również konkursy promujące dobre praktyki w zakresie organizacji bezpiecznego gospodarstwa rolnego.

3.1 Konkursy lokalne

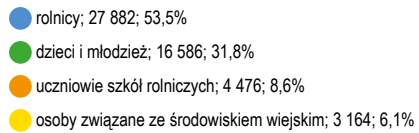
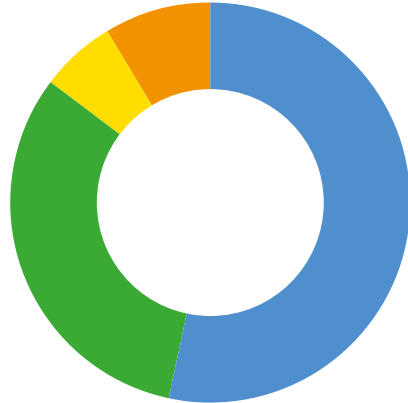
W 2025 roku jednostki organizacyjne Kasy samodzielnie lub we współpracy z innymi instytucjami przeprowadziły 2 719 konkursów, w których udział wzięło 52 108 osób: rolników,

dzieci i młodzieży z terenów wiejskich, uczniów szkół rolniczych oraz osób związanych ze środowiskiem rolniczym.

Wykres 16. Konkursy o zasięgu lokalnym przeprowadzone przez jednostki terenowe KRUS w 2025 roku według grup odbiorców

Wykres 17. Uczestnicy konkursów o zasięgu lokalnym przeprowadzonych przez jednostki terenowe KRUS w 2025 roku według grup odbiorców

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Celem konkursów było zweryfikowanie wiedzy na temat bezpieczeństwa pracy w gospodarstwach rolnych. Uczestnicy mogli uświadomić sobie znaczenie codziennych decyzji rolnika podejmowanych podczas pracy, dotyczących m.in. sposobu jej wykonywania, organizacji czy metod zabezpieczenia człowieka przed szkodliwymi czynnikami.

Konkursy organizowano na zakończenie spotkań szkoleniowych, przy stoiskach informacyjno-prewencyjnych, podczas masowych imprez rolniczych oraz jako samodzielną formę rozpowszechniania treści prewencyjnych. Przybierały różne formy:

- testów z odpowiedziami do wyboru;
- konkursów fotograficznych;
- plastycznych, rymowanek, ale też konkursów ustnych (pytanie-odpowiedź);
- w formule turnieju wiedzy;
- wykonania zaleceń prewencyjnych.

Tematyka konkursów dotyczyła przyczyn najczęściej występujących wypadków przy pracy rolniczej i chorób zawodowych rolników.

Nagrodami rzeczowymi dla laureatów konkursów były najczęściej środki produkcji służące podniesieniu poziomu bezpieczeństwa pracy rolniczej. Były to m.in. zestawy elektronarzędzi, okulary ochronne, rękawice, lampy robocze, a dla dzieci i młodzieży – kamizelki i opaski odbłaskowe oraz sprzęt sportowy.

OR KRUS w Olsztynie – konkurs testowy po szkoleniu w Bartoszych

OR KRUS w Warszawie – test konkursowy na zakończenie szkolenia w Suchożebrach

OR KRUS w Poznaniu – konkurs z wykorzystaniem koła bezpieczeństwa

OR KRUS w Łodzi – finał konkursu na etapie wojewódzkim dla uczniów szkół rolniczych w Bratoszewicach

OR KRUS w Białymstoku – konkurs bhp przy stoisku informacyjno-prewencyjnym KRUS podczas Pikniku Rodzinnego w Wąsosz

OR KRUS w Olsztynie – konkurs w Zespole Szkół nr1 w Białej Piskiej

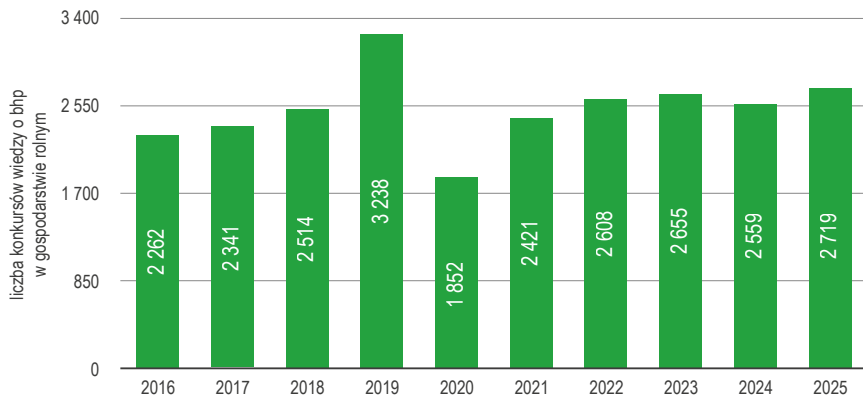

OR KRUS w Krakowie – konkurs dla dzieci podczas Dożynek w Kacwinie

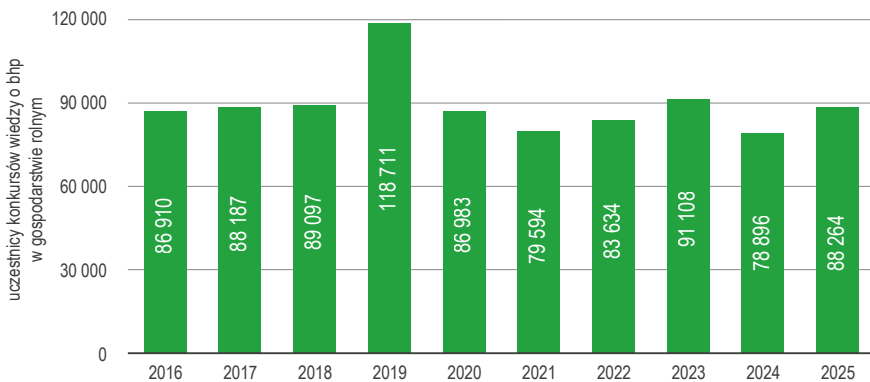
OR KRUS w Zielonej Górze – konkurs wiedzy w trakcie Festynu w Bytnicy

Wykres 18. Konkursy zrealizowane przez jednostki terenowe KRUS w latach 2016-2025

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Wykres 19. Uczestnicy konkursów zrealizowanych w latach 2016-2025

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

3.2 Konkursy ogólnopolskie

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przeprowadza konkursy ogólnopolskie skierowane do rolników i ich rodzin, dzieci z terenów wiejskich oraz publicystów z całego kraju. Tematyką konkursów w 2025 roku była kampania pod hasłem *Dobrostan Rolnika*, która odnosiła się do zdrowia rolnika we wszystkich jego aspektach: fizycznym, psychicznym oraz społecznym.

Konkursy ogólnopolskie przeprowadzone przez Kasę w 2025 roku:

- a) skierowane do właścicieli gospodarstw rolnych oraz rolników:
  - XXII Ogólnokrajowy Konkurs *Bezpieczne Gospodarstwo Rolne*,
  - VI Ogólnopolski Konkurs Testowy z Zakresu Bezpiecznej Pracy w Gospodarstwie Rolnym *Dobrostan Rolnika*;
- b) skierowane do dzieci i młodzieży:
  - XV Ogólnopolski Konkurs Plastyczny dla Dzieci *Wioski bez troski*,

- VI Ogólnopolski Konkurs dla Dzieci na Rymowanek o Bezpieczeństwie w Gospodarstwie Rolnym *Wioski bez troski*,
  - VII Ogólnopolski Konkurs Filmowy dla Młodzieży *Moja Wizja Zero: dobrostan rolnika – zdrowy styl życia*;
- c) adresowany do publicystów – XXX Konkurs na publikacje poświęcone bezpieczeństwu pracy rolników *W rolnictwie można pracować bezpieczniej*.

W 2025 roku przeprowadzono również VII edycję losowania hulajnóg dla dzieci, które ukończyły kurs e-learningowy pt. *Bezpiecznie na wsi mamy – upadkom zapobiegamy*. Kurs jest dostępny na stronie internetowej Kasy przez cały rok, natomiast raz w roku - spośród dzieci, które ukończą go w wyznaczonym terminie i prześlą zgłoszenie są nagrody w postaci hulajnóg.

Ogólnopolskie konkursy prewencyjne popularyzują na skalę krajową zasady bezpiecznej pracy, zalecenia prewencyjne i profilaktyczne, które pomagają zapobiegać wypadkom w gospodarstwach rolnych oraz wskazują uczestnikom niebezpieczeństwa, jakie mogą zaistnieć w gospodarstwie rolnym.

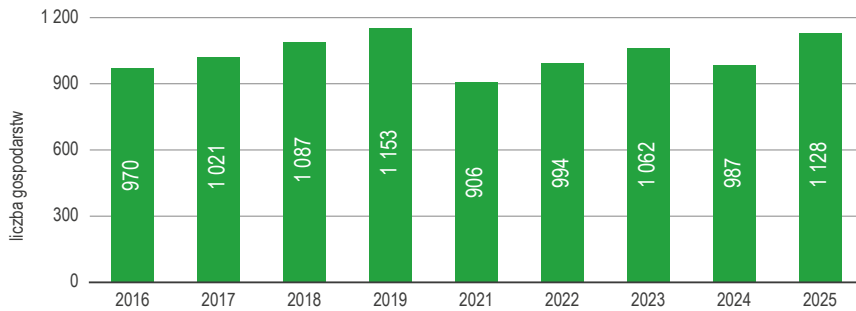
Zestawienie szczegółowych danych na temat ogólnopolskich konkursów prewencyjnych znajduje się w załączniku nr 20.

XXII Ogólnokrajowy Konkurs *Bezpieczne Gospodarstwo Rolne*

Plakat XXII Ogólnokrajowego Konkursu *Bezpieczne Gospodarstwo Rolne*

Wykres 20. Gospodarstwa rolne zgłoszone do Ogólnokrajowego Konkursu *Bezpieczne Gospodarstwo Rolne* w latach 2016–2025

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Laureaci etapu centralnego podczas gali finałowej

Anna i Paweł Barczewscy z synem Adamem – laureaci I miejsca

Beata i Marcin Majnertowie – laureaci II miejsca

Krystyna i Bogusław Wawrzonkowie z synami Dominikiem i Jakubem – laureaci III miejsca

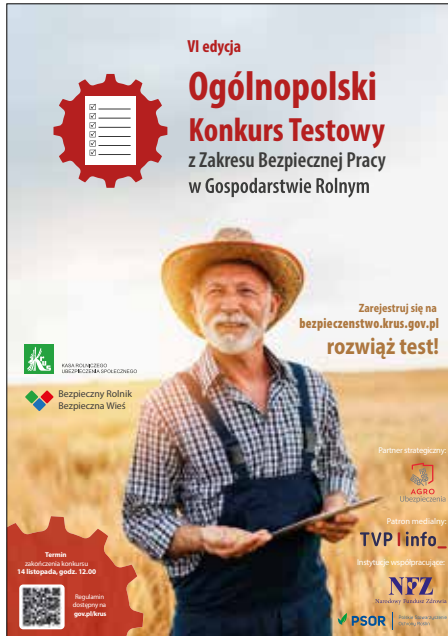

Gałę finałową uświetnił występ muzyków ze Średzkiej Orkiestry Dętej w Środzie Śląskiej

Nagroda główna w konkursie – ciągnik rolniczy

VI edycja Ogólnopolskiego Konkursu Testowego z Zakresu Bezpiecznej Pracy w Gospodarstwie Rolnym *Dobrostan Rolnika*

Plakat

XV Ogólnopolski Konkurs Plastyczny dla Dzieci *Wioski bez Troski*

Plakat

Tabela 10. Ogólnopolski Konkurs Plastyczny dla Dzieci *Bezpiecznie na wsi* – liczba uczestników w latach 2016–2025

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba uczestników	34 722	36 774	36 116	49 574	57 569	43 234	39 164	38 146	30 355	31 471
Liczba szkół	2 408	2 797	2 987	3 597	4 118	3 744	3 169	3 184	2 830	2 677

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Laureaci grupy wiekowej kl. 0–3

Laureaci grupy wiekowej kl. 4–8

Laureatka I miejsca
w grupie wiekowej kl. 0–3 – Gabriela Płońska

Laureatka I miejsca
w grupie wiekowej kl. 4–8 – Magdalena Tokarska

Przedstawiciele współorganizatorów Konkursu oraz laureaci wraz z rodzinami

VI Ogólnopolski Konkurs dla Dzieci na Rymowanke o Bezpieczeństwie w Gospodarstwie Rolnym *Wioski Bez Troski*

Plakat

Plansza z rymowanekami laureatów

Laureaci

VII Ogólnopolski Konkurs Filmowy dla Młodzieży *Moja Wizja Zero: dobrostan rolnika – zdrowy styl życia*

Plakat

Laureaci

Współorganizatorzy

XXX Konkurs na publikacje *W rolnictwie można pracować bezpieczniej*

Plakat

Laureaci podczas uroczystego podsumowania działania

4. Przeglądy gospodarstw rolnych i prac polowych

Przeglądy i wizyty w gospodarstwach rolnych oraz prac polowych to istotny element działań prewencyjnych, umożliwiające bezpośrednią ocenę zagrożeń wypadkowych w miejscu wykonywania codziennych obowiązków rolnika. **W 2025 roku przeprowadzono je w 10 380 gospodarstwach**, a ich zakres był dostosowany do sezonowości prac – od przygotowania gleby pod zasiewy wiosną, przez sianokosy i żniwa latem, po wykopki i przechowywanie plonów jesienią i zimą.

Podczas wizyt szczególną uwagę zwracano na stan techniczny maszyn i urządzeń, organizację przestrzeni w gospodarstwie oraz przestrzeganie zasad bezpiecznej pracy. Wskazywano zagrożenia wynikające m.in. z użytkowania niesprawnego sprzętu, niewłaściwego ubioru, nieporządku w obejściu czy nieprawidłowości w instalacjach. Podkreślano również znaczenie stanu psychofizycznego rolnika, przypominając o konieczności profilaktyki zdrowotnej, odpoczynku, odpowiedniego nawodnienia i ochrony przed warunkami atmosferycznymi.

Ocena bezpieczeństwa prowadzona była także w trakcie postępowań powypadkowych – za zgodą rolnika identyfikowano zagrożenia i wskazywano sposoby ich eliminacji, wykorzystując listy kontrolne dotyczące najczęstszych przyczyn wypadków w grupach, takich jak upadki osób, *uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta; pochwylenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń.*

Kasa zachęca rolników do samodzielnego korzystania z list kontrolnych, które pomagają zidentyfikować obszary wymagające poprawy i zwiększyć bezpieczeństwo pracy. Narzędzia te dostępne są na stronie internetowej KRUS.

Listy kontrolne stosowane do identyfikacji zagrożeń wypadkowych w indywidualnych gospodarstwach rolnych

Lista kontrolna Ocena gospodarstwa rolnego pod kątem zagrożeń przyczyniających się do zaistnienia ryzyka wypadków z grupy „upadek osób”			
Lp.	Wyszczególnienie	Tak	Nie dotyczy
1.	Porządek w odrębnej podwórza, obecność i stanowiąc pracy oraz w pomieszczeniach gospodarskich.		
2.	Wytłoczone ciagi komunikacyjne, place manewrowe, itp.		
3.	Odrównowanie wód opadowych.		
4.	Odciążenie części mechanicznej gospodarstwa od produkcji.		
5.	Nawierzchnia podwórza w dobrym stanie, bez nierówności, ulwadzona.		
6.	Uporządkowanie ciąg komunikacyjny, niezastawione, bez porzniętych przedmiotów, narzędzi, leżących przedmiotów elektrycznych itp.		
7.	Oświetlenie podwórza i stanowiska pracy oraz wnętrza budynków gospodarskich.		
8.	Brak opadniętą roślinności (siodła) pozostałości w budynkach.		
9.	Oznakowanie progów w wejściach i przejściach.		
10.	Zabezpieczenia drzwi przed samoczynnymi zamykaniem.		
11.	Osłony w stropach i słupach stalowe – są zniżona pasz z stony zabezpieczenia balustradami, składającymi się z poręczy ochronnych umieszczonych na wysokości co najmniej 1,1 m i kolumnami o wysokości do najmniej 0,15 m. licząc od poziomu stropu pod podłazem.		
12.	Schody: <ul style="list-style-type: none"> a) prawidłowo wykonane słopnie (kąt nachylenia 30°-45°; wysokość/ głębokość stopnia – 0,17m/0,26m); b) obłoa przeciwsłoneczne i rylceciowe nawierzchnie; c) poręcze (przy schodach powyżej 5 stopni); d) siatki dywanów w osłonach schodów; e) niezapalniona przedmiotami; f) zaizolowanie schodów zewnętrznych. 		
13.	Całkowicie: <ul style="list-style-type: none"> a) dobry stan i czystość stopni wejściowych; b) i porządek w kabinie, brak porzuconych narzędzi i innych przedmiotów. 		
14.	Schody, drabinki, podesty ułatwiające wchodzenie i schodzenie z przycupn ławkami w gospodarstwie.		
15.	Stanowiska, kopy i boksy dla zwierząt zbudowane w sposób, który umożliwia kamienie i popoje bez wchodzenia do środka, a także wykamienie drzwi na zewnątrz.		
16.	Zabezpieczenia antypoślizgowe na ciągach komunikacyjnych w pomieszczeniach związanych z obsługą zwierząt (głównie występuje woda odchody).		
17.	Brak zabrudzenia dla osób postawionych za stony powł (kopye ławki).		
18.	Używanie obuwia roboczego z podszewką antypoślizgową, luznym/wymiarowego stawa śliskowy.		
19.	Dotyczy: sprzętu zabezpieczającego do pracy w ziemiach i na wysypiskach: <ul style="list-style-type: none"> a) prawidłowo ustawione, pod kątem nieprzekraczającym 60°-75° oraz wstawiane ponad powierzchnię wchodząca na co najmniej 0,20 m; b) posiadające zabezpieczenia przed przewróceniem i osuszeniem (brak znaczących zabrudzeń w dolnej części); c) czyste, w dobrym stanie technicznym. 		
21.	Wyposażenie w sprzęt wspomagający transport rzeczy (np. tablice, worki, wózki, itp.).		
22.	Wyższkoleni i wygodziny wybóg dla drobnu oraz systematyczne sprzątanie pomodu zabieg.		

Lista kontrolna Ocena gospodarstwa rolnego pod kątem zagrożeń przyczyniających się do zaistnienia wypadków z udziałem maszyn i urządzeń rolniczych			
Lp.	Wyszczególnienie	Tak	Nie dotyczy
1.	Przechowywanie maszyn i urządzeń w miejscu uniemożliwiającym swobodny dostęp do nich osobom nieupoważnionym (m.in. dzieciom) oraz zwierzętom.		
2.	Dotyczy: instrukcji obsługi maszyny i urządzeń będących na wyposażeniu gospodarstwa.		
3.	Kompleksne, nieuzupełnione osłony i zabezpieczenia ruchomych części odrębnych elementów maszyn i urządzeń.		
4.	Wyposażenie gospodarstwa w odrzbi roboczą przylgającą do ciała chroniącą przed zhamowaniem.		
5.	Dotyczy: środków ochrony indywidualnej – ochrona głowy, oczu, uszu, rąk oraz układu oddechowego.		
6.	Wyposażenie wózków napedowych WOM w kompletnie nieuzupełnione osłony i zabezpieczenia.		
7.	Wyposażenie plariki tarcowej w kompletnie osłony, kłm rozciągające, popychacz i dostakcz.		
8.	Przedłowe użytkowanie plariki tarcowej, porządek wokół urządzenia.		
9.	Sprawy hamulec bezwładnościowy w planie tarłowcowej.		
Całkowicie:			
a)	sprawne technicznie, posiadające sygnał dźwiękowy i aktualne badania techniczne;		
b)	wyposażone w bezpieczne kabiny lub ramy ochronne.		
c)	siatki wejściowe – utrzymane w dobrym stanie technicznym, czyste.		
11.	Wyposażenie gospodarstwa w podopry i kłm, zapobiegające niekontrolowanemu przemieszczaniu się maszyn oraz urządzeń.		
12.	Sprawy sprzętowi i podopry ułatwiające agromowanie.		
13.	Słopnie wejściowe, schody, drabinki, podesty ułatwiające wchodzenie i schodzenie z przycupn, maszyn, itp.		
14.	Wyposażenie osagów i maszyn samopędowych w aptekę pierwszj pomocy, gaśnicę, kamizelki odblaskowe i trójkąt ostrzegawczy.		
15.	Stosowanie rozłącznik zabezpieczających ładunki objętościowe przed samoczynnym przemieszczaniem się lub upadkiem podczas transportu (obstawionych pasów sniępnych, podwytłoczonych burt itp.).		
16.	Nieuzupełnione instalacje i podłączenia zasilające elektronarzędzi i urządzeń elektrycznych, wyposażone w zabezpieczenia przed porażeniem prądem elektrycznym.		

Lista kontrolna Ocena gospodarstwa rolnego pod kątem zagrożeń przyczyniających się do zaistnienia wypadków i chorób zawodowych rolników związanych ze stosowaniem w produkcji rolniczej substancji niebezpiecznych			
Lp.	Wyszczególnienie	Tak	Nie dotyczy
1.	Czy środki ochrony roślin, paliwa, nawozy, leki weterynaryjne i inne substancje chemiczne stosowane do produkcji rolniczej kupuje i magazynuje, sprawujących dostawców?		
2.	Czy przed przystąpieniem do pracy ze środkami ochrony roślin, paliwami, nawozami, lekami weterynaryjnymi i innymi substancjami chemicznymi czytała etykiety na ich opakowaniach stosując się do założeń producenta, w zakresie ich przechowywania, stosowania, zalecanych dawek itp.?		
3.	Czy substancje niebezpieczne przechowuje w miejscu, w którym, z dala od źródeł wody, zabezpiecza przed oddziaływaniem słońca (opadów atmosferycznych)?		
4.	Czy w swoim gospodarstwie miejsca przechowywania substancji niebezpiecznych są oznakowane? Czy stosujesz dodatkowe oznakowanie (np. o niebezpieczeństwie przechowywania substancji)?		
5.	Czy zabezpieczasz i ograniczasz dostęp do substancji niebezpiecznych osobom pobytowym w tym dzieciom?		
6.	Czy posiadasz środki ochrony indywidualnej do stosowania podczas pracy z substancjami niebezpiecznymi i ich używasz?		
7.	Czy środki ochrony roślin stosujesz zgodnie z zaleceniami i w etykietach wskazanych przez producenta?		
8.	Czy po zastosowaniu środka ochrony roślin przestrzegasz okresu powroty i restrykcji?		
9.	Czy ostrzegasz osobu podlegającą do zastosowaniu opręku?		
10.	Czy zamierzasz o wypracowaniu miejsca w gospodarstwie na przechowywanie zużytych opakowań po niebezpiecznych substancjach?		
11.	Czy opakowania po środkach ochrony roślin przechowujesz w sposób bezpieczny?		
12.	Czy przyjeżdżając do pracy ze środkami ochrony roślin masz ze sobą wodę?		
13.	Czy wykonujesz opręki bez szkody dla owadów zapylających (m. in. ps. po ich obocie, nie stosujesz preparatów bakteryjnych dla pszczoły w okresie kwitnienia roślin uprawnych oraz w uprawach, na których występują kłmki (np. miodki, lub pszczoły w spłazie, jak również przyczepiasz okresu powroty)?		
14.	Czy posiadasz aktualne zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin?		
15.	Czy do stosowania środków ochrony roślin używasz skalibrowanego, sprawnego technicznie i po aktualnych badaniach technicznych opręku?		
16.	Czy do pracy ze środkami ochrony roślin stosujesz zasadę: nie przysięgnij do pracy na czczo, a w czasie pracy i bezpośrednio po niej nie jem, nie piję ani nie palę?		

Lista kontrolna Ocena gospodarstwa rolnego pod kątem zagrożeń przyczyniających się do zaistnienia wypadków i chorób zawodowych rolników związanych ze stanem psychofizycznym			
Lp.	Wyszczególnienie	Tak	Nie dotyczy
1.	Czy zapobiegasz uprzednio się pracy zjadaniem posiłków oraz monitoruj podczas wykonywanych czynności poprzez ich planowanie i odpowiednią organizację?		
2.	Czy kiedykolwiek zmiecionie oraz głyś doświadczenia podczas pracy stosując przewy w obsłudze lub zmieniając rodzaj wykonywanych czynności?		
3.	Czy planując prace w gospodarstwie uwzględniasz stan psychofizyczny i umiejętności osób, którym je powierzasz?		
4.	Czy gospodarstwo jest wyposażone w maszyny i urządzenia eliminujące przeciążenie (alkohol, itp.), wykonywane prace ręcznych, dwójnogie ogławie itp.?		
5.	Czy korzystasz ze środków ochrony indywidualnej (np. maski, osłon głowy i oczu) w upalne dni, ubrań i obuwia roboczych) adekwatnych do pracy, którą wykonujesz?		
6.	Czy zbawo o jakości i odpowiednią ilość snu i, zgodnie z zaleceniami Narodowego Funduszu Zdrowia, o ciągu doświadczenia 7-8 h?		
7.	Czy po pracy spędzasz czas na odpoczynku i inne zapawa niezapawa z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, np. rekreacyjną aktywność fizyczną, aktywność społeczną, hobby?		
8.	Czy kiedykolwiek miałeś stosując sprzętowanie niestety na zmniejszenie jego poziomu (np. odpoczynek, spotkania z rodziną, hobby, realizację i gęstość obciążenia)?		
9.	Czy przed zastosowaniem leku zapoznałeś się z ulotką informacyjną (nie wykonasz prac, do których jego zażycie jest przeciwwskazaniem)?		
10.	Czy regularnie wykonujesz profilaktyczne badania lekarskie dostosowane do Twojego wieku?		
11.	Czy korzystasz z informacji oraz aktualnych programów profilaktycznych udostępnianych przez NFZ, które zwracają się na stan psychofizyczny?		
12.	Czy stosujesz zbilansowaną dietę, w której warzywa i owoce stanowią co najmniej połowę tpy, po jezu i ławianiu iemianki z niej buszuce zawierając, cukier i dołak?		
13.	Czy wiesz, że dobrać z wykształceniu czynnościowe postawienie wykształceniu na zdrowie psychiczne człowieka są kontakty społeczne i wsparcie, np. ze strony rodziny, przyjaciół, specjalistów psychologów i psychoterapeutów?		
14.	Czy wiesz, że nie wolno przysięgnąć do pracy po spożyciu alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, które mają negatywny wpływ na zdrowie, m.in. psychomotoryczne czynniki i zwiększają ryzyko wypadku?		
15.	Czy obserwujesz siebie w swojej ciału, a w przypadku pogorszenia się niepokojących objawów zgłaszasz się na konsultację do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej?		

 <p style="text-align: center;">Lista kontrolna Ocena gospodarstwa rolnego pod kątem zagrożeń przyczyniających się do zaistnienia wypadków z udziałem zwierząt gospodarskich</p>				
Lp.	Wyszczególnienie	Tak	Nie	Nie dotyczy
1.	Praca przy zwierzętach zlecona jest osobom dorosłym, zdrowym, sprawnym fizycznie, znającym ich naturalne zachowania, fizjologię i behawiorystykę.			
2.	Osoba pracująca przy zwierzętach zna je, ich charakter i zachowania, a przed rozpoczęciem obsługi uważnie je obserwuje.			
3.	Dostępność ciepłej i zimnej wody do mycia rąk oraz środków dezynfekcyjnych.			
4.	Dostępność odciski i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej tj. nakrycie głowy, rękawic, fartuchów ochronnych, masek przeciwpyłkowych, okulastrow obuwia.			
5.	Zapobieganie chorobom odkleszczaczom (borelioza, kleszczowemu zapaleniu mózgu) poprzez stosowanie środków zabezpieczających w postaci krytego obuwia, przesiwiania i szczepień odciski ochronnej w jasnym kolorze osłaniającej nogi i ręce, nakrycia głowy, używanie repelentów (środków odstraszających kleszczy).			
6.	Stosowanie urządzeń technicznych eliminujących prace ręczne przy dowozie i dozowaniu pasz, usuwaniu odchodów zwierzęcych oraz ścięciu zwierząt.			
7.	Stosowanie płci przepędowych, poskorników, gagańców i innych urządzeń wspomagających prowadzenie zwierząt oraz wykonywanie zabiegów weterynaryjnych i zoohigienicznych.			
Dostosowanie budynków, w których prowadzona jest hodowla zwierząt do profilu prowadzonej produkcji, tj.:				
a. pomieszczenia odpowiednio przestronne, z wydzielonymi korytarzami paszowymi i łaz. przepł.				
b. usytuowanie kopca i podół w taki sposób, by umożliwić zadawanie pokarmu i wody bez konieczności wchodzenia między zwierzęta.				
c. kontrolacja i wykończenie kopca, zagrody i boków uniemożliwiająca zwierzętom ich niekontrolowane opuszczenie i zniszczenie.				
d. sprawną wentylację i oświetlenie.				
9.	Wydzielone pomieszczenie lub zagroda umożliwiająca bezpieczne wykonywanie zabiegów weterynaryjnych lub zootechnicznych.			
10.	Wydzielono i oznaczono miejsce dla osobników niebezpiecznych, chorych oraz karmiących samce, które wykazują skłonność do kopania i gryzienia.			
11.	Oznaczenie barwnymi zabezpieczeniami i oszczepieniami nierówności nawierzchni podłoża, progów w otworach drzwiowych, na ciągach komunikacyjnych i w przejściach oraz niskich stopków i wystających elementów znajdujących się na wysokości powyżej 2 m.			
12.	Uprzątnięte pomieszczenia inwentarskie z bezpiecznymi ciągami komunikacyjnymi – niezastawione zbędnymi przedmiotami.			
13.	Obowiązkowe opisanie, dezynfekcja i inne zabiegi przewidziane m.in. zaгрыzaniu ścian i sufitów.			
14.	Drzwi pomieszczeń inwentarskich otwierają się na zewnątrz i posiadają zabezpieczenie przed samoczynnym zamknięciem.			

 <p style="text-align: center;">Lista kontrolna Ocena gospodarstwa rolnego pod kątem zagrożeń przyczyniających się do zaistnienia wypadków z udziałem zwierząt gospodarskich</p>				
Lp.	Wyszczególnienie	Tak	Nie	Nie dotyczy
15.	Zabezpieczenie pokrywami lub ruszetem przed przypadkowym wpadnięciem do zbiorników bezodpornych, studzienek oraz kanałów odprowadzających ścieki, groźnowkę i progownicę.			
16.	Posadzki lub maty antypoślizgowe w pomieszczeniach o dużej wilgotności, narzabnych na wodę lub odchody zwierzęce, np. halach ubojowych, na ciągach komunikacyjnych.			
17.	Bezpieczne podłączenia urządzeń elektrycznych, posiadające zabezpieczenia przed porażeniem prądem elektrycznym.			
18.	Utrzymywanie zwierząt w dobroście, tj. zapewnienie ich podstawowych potrzeb w zakresie żywienia, dostępu do wody, potrzebnej przestrzeni życiowej, towarzyszenia innych zwierząt, leczenia, higieny ultramiania, mikroklimatu pomieszczeń i warunków świetlnych.			
19.	Opodzenie elektryczne paszownika jest oznaczone tablicami ostrzegawczymi, a wybiegi dla zwierząt wyposażone w wyjścia ewakuacyjne dla nich wykonujących prace przy ich obsłudze.			
20.	Wydzielono i wyodrębniono wybieg dla drobiu i miejsca składowania paszy, pasznośno z dala od zabudowań i uleń wody.			
21.	Zapewniono paum srodkiem duży kłosej i wybieg, odpowiednią karmę, stały dostęp do wody oraz opiekę weterynaryjną, a także ograniczono kontakty z osobami postronnymi.			

OR KRUS w Krakowie – wizytacja podczas żniw w Konuszy

OR KRUS w Lublinie – wizytacja gospodarstwa rolnego w Zdzilowicach

OR KRUS w Łodzi – przegląd podczas pracy ciągnika z rozrzutnikiem obornika

OR KRUS w Białymstoku – przegląd gospodarstwa z produkcją zwierzęcą

OR KRUS w Poznaniu – przegląd prac polowych

OR KRUS w Warszawie – przegląd podczas pracy ciągnika z rozrzutnikiem obornika

OR KRUS w Częstochowie – wizytacja gospodarstwa podczas akcji żniwnej w powiecie raciborskim

OR KRUS w Rzeszowie – wizytacja prac jesiennych w sadzie

5. Stoiska informacyjno-prewencyjne

Stoiska informacyjno-prewencyjne KRUS były organizowane przez placówki terenowe i oddziały regionalne podczas targów, wystaw, dożynek, festynów i pikników. Służyły do przekazywania rolnikom i mieszkańcom wsi aktualnych informacji dotyczących ubezpieczeń społecznych oraz szeroko pojętego bezpieczeństwa pracy w rolnictwie. **W 2025 roku zorganizowano 1 757 stoisk, które odwiedziło 134 330 osób.** W trakcie spotkań przy stoiskach:

- informowano, jak unikać wypadków podczas pracy;
- promowano działania prewencyjne Kasy;
- wyjaśniano zasady opłacania składek;
- informowano o przysługujących świadczeniach, takich jak emerytura, renty i zasiłki.

Odwiedzający stoiska otrzymywali materiały edukacyjne związane z bezpieczeństwem pracy rolników, w tym ulotki i broszury.

Przy stoiskach organizowano konkursy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy dla rolników i ich rodzin, a także pokazy bezpiecznej pracy oraz udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Promowano odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej, a także wyroby

oznaczone *Znakiem Bezpieczeństwa KRUS* oraz wyróżnione przez Prezesa KRUS tytułem *Wyrob zwiększający bezpieczeństwo pracy w gospodarstwie rolnym*. Prezentowano również materiały edukacyjne, m.in. roll-upy i plakaty o tematyce prewencyjnej oraz rozwiązania techniczne ograniczające ryzyko wypadków, takie jak prawidłowo skonstruowane drabiny.

W ramach współpracy z Narodowym Funduszem Zdrowia organizowano także stoiska poświęcone profilaktyce zdrowotnej, gdzie rolnicy i inni uczestnicy wydarzeń mogli uzyskać informacje o programach zdrowotnych realizowanych przez Ministerstwo Zdrowia i Narodowy Fundusz Zdrowia.

OR KRUS w Lublinie – stoisko informacyjno-prewencyjne podczas Festiwalu Gryczaki w Janowie Lubelskim

OR KRUS w Opolu – stoisko informacyjno-prewencyjne podczas Europejskich Targów Chłopskich w Krzyżowicach

OR KRUS w Bydgoszczy – stoisko informacyjno-prewencyjne podczas dożynek w Mysłęcinku

OR KRUS w Warszawie – stoisko informacyjno-prewencyjne podczas akcji KRUS *Weź się zbadaj*

OR KRUS w Olsztynie – stoisko informacyjno-prewencyjne podczas dożynek w Bożem

OR KRUS w Zielonej Górze – stoisko informacyjno-prewencyjne podczas Lubuskich Targów Ogrodniczych w Kalsku

We współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zorganizowała siedem wspólnych stoisk informacyjno-prewencyjnych podczas targów i wystaw rolniczych, tj.:

1. Międzynarodowych Targów Techniki Rolniczej AGROTECH w Kielcach w dniach 14–16 marca 2025 r.;
2. Krajowych Dni Pola w Bratoszowicach w dniach 13–15 czerwca 2025 r.;
3. Regionalnej Wystawy Zwierząt Hodowlanych i Dni z Doradztwem Rolniczym w Szepietowie w dniach 28–29 czerwca 2025 r.;
4. Międzynarodowych Targów Rolno-Przemysłowych AGRO-TECH połączonych z Regionalną Wystawą Zwierząt Hodowlanych w Minikowie w dniach 5–6 lipca 2025 r.;
5. Krajowej Wystawy Rolniczej oraz Ogólnopolskich Dożynek Jasnogórskich w Częstochowie w dniach 5–7 września 2025 r.;
6. Międzynarodowych Dni z Doradztwem Rolniczym, połączonych z Regionalną Wystawą Zwierząt Hodowlanych w Siedlcach w dniach 13–14 września 2025 r.;
7. Międzynarodowej Wystawy Rolniczej AGRO SHOW w Bednarach w dniach 19–21 września 2025 r.

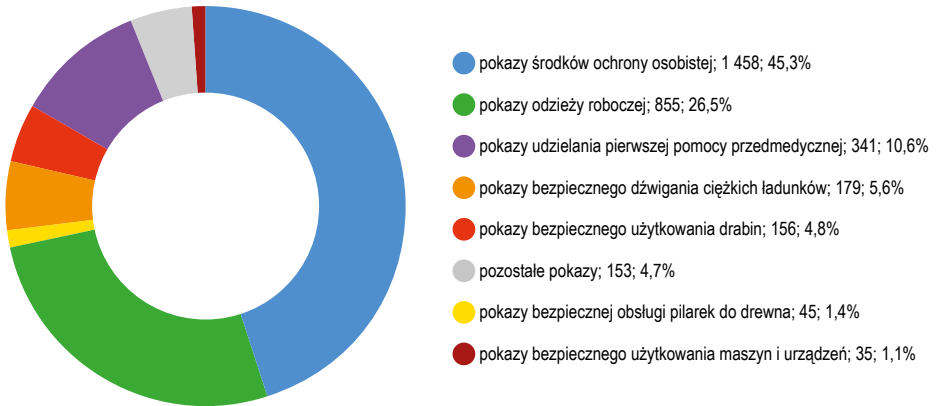

Stoisko informacyjno-prewencyjne KRUS podczas drugiego dnia XXXI Międzynarodowych Dni z Doradztwem Rolniczym w Siedlcach

6. Pokazy i wystawy tematyczne

Przy współudziale jednostek terenowych Kasy zorganizowano 3 222 pokazy, w których uczestniczyło łącznie 91 399 osób. Ich celem było praktyczne przekazanie wiedzy z zakresu zasad bezpiecznej pracy w gospodarstwie rolnym.

Wykres 21. Pokazy przeprowadzone przez jednostki terenowe KRUS w 2024 roku

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

W 2025 roku prezentacje obejmowały zagadnienia dotyczące stosowania odzieży roboczej oraz środków ochrony indywidualnej, bezpiecznego użytkowania maszyn i urządzeń rolniczych (w tym m.in. pilarek), prawidłowego stosowania osłon na wałach odbioru mocy (WOM), a także udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Pokazy pierwszej pomocy po zaistnieniu wypadku realizowano przy współpracy z ratownikami z jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.

W siedzibach jednostek terenowych zorganizowano ponadto 566 wystaw, których zadaniem było promowanie bezpiecznej pracy w rolnictwie. Prezentowano: odzież roboczą, środki ochrony osobistej, zdjęcia z przeprowadzonych działań prewencyjnych czy prace plastyczne zgłoszone do konkursów organizowanych przez KRUS.

OR KRUS w Krakowie – pokaz udzielania pierwszej pomocy w Goszczy

OR KRUS w Warszawie – wystawa odzieży ochronnej w PT KRUS w Radomiu

OR KRUS w Poznaniu – pokaz środków ochrony indywidualnej w Tarcach

OR KRUS w Lublinie – pokaz odzieży roboczej na stoisku informacyjno-prewencyjnym w Batorzu

OR KRUS w Białymstoku – pokaz wymiany wałów odbioru mocy (WOM) podczas szkolenia dla rolników w Marynowie

OR KRUS w Gdańsku – pokaz bezpiecznej pracy pilarką na V Wiosennych Targach Ogrodniczych w Przechlewie

OR KRUS w Olsztynie – pokaz odzieży roboczej i środków ochrony indywidualnej w Węgielsztynie

OR KRUS w Opolu – pokaz udzielania pierwszej pomocy w Łosiovie

OR KRUS w Łodzi – wystawa wałów odbioru mocy (WOM) w siedzibie PT KRUS w Zduńskiej Woli

OR KRUS w Opolu – wystawa dotycząca bezpiecznej pracy w gospodarstwie rolnym w PT KRUS w Kluczborku

OR KRUS w Białymstoku – pokonkursowa wystawa prac plastycznych

OR KRUS w Zielonej Górze – wystawa wzorcowej odzieży roboczej pt. *Rola rolnika, by upadku unikał*

OR KRUS w Poznaniu – wystawa odzieży ochronnej

OR KRUS w Częstochowie – wystawa dot. środków ochrony indywidualnej do stosowania podczas pracy ze środkami chemicznymi w PT KRUS w Katowicach

7. Środki komunikacji społecznej jako nośniki wiedzy na temat bezpiecznej pracy w gospodarstwie rolnym

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego propaguje zasady bezpiecznej pracy w gospodarstwie rolnym również za pośrednictwem środków masowego przekazu. W 2025 roku w adresowanej do rolników prasie ogólnopolskiej i lokalnej ukazało się **65 artykułów prasowych**, a w **Internecie – 216 publikacji dotyczących zapobiegania wypadkom w rolnictwie**. **Wyemitowano również 8 audycji telewizyjnych i 25 radiowych**. Omawiano w nich statystykę wypadków, najczęściej występujące zagrożenia w środowisku pracy rolnika i ich przyczyny oraz zasady postępowania w przypadku zaistnienia zdarzenia wypadkowego lub podejrzenia wystąpienia rolniczej choroby zawodowej. Publikowano również zaproszenia do udziału w szkoleniach, pokazach i konkursach organizowanych przez KRUS, a także relacje z uroczystych podsumowań konkursów oraz przekazania zestawów ratownictwa przedlekarskiego. Wiele działań prewencyjnych objętych było patronatem medialnym lokalnych redakcji.

Nagłaśnianiu i popularyzowaniu zasad bezpiecznej pracy, a także zachęcaniu rolników do poszerzania wiedzy z zakresu BHP służył również XXX Konkurs na publikacje poświęcone bezpieczeństwu pracy rolników *W rolnictwie można pracować bezpiecznie*. Szczegółowe informacje na temat konkursu przedstawiono w załączniku nr 20.

Na stronie www.gov.pl/krus zamieszczono kwartalne komunikaty o wypadkach przy pracy i chorobach zawodowych rolników, a także zakładkę *Prewencja*. Zawierała informacje dotyczące zasad bezpiecznej pracy w gospodarstwie rolnym oraz sposobów zapobiegania wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym rolników. Użytkownicy znajdą tam m.in. materiały edukacyjne (broszury, ulotki, filmy), aktualne kampanie prewencyjne, listy kontrolne pomagające identyfikować zagrożenia, a także informacje o konkursach i działaniach realizowanych przez KRUS. Zakładka zawiera również praktyczne wskazówki dotyczące organizacji pracy, stosowania środków ochrony indywidualnej oraz profilaktyki zdrowotnej, wspierające rolników w codziennym dbaniu o bezpieczeństwo swoje i swoich rodzin.

W 2025 r. opublikowano na stronie internetowej materiały z zakresu prewencji:

1. *Depresja wśród rolników – przełamujemy tabu;*
2. *Sezon grzewczy trwa. Uwaga na czad!;*
3. *Rolniku! Uwaga na fumiganty! Mogą stanowić śmiertelne zagrożenie dla ludzi i zwierząt!;*
4. *Bezpieczne przygotowywanie kiszonek – przewodnik dla rolników;*
5. *Ruch na wagę zdrowia – aktywność fizyczna w życiu rolnika;*
6. *Czad znów zabija...;*
7. *Obturacyjna choroba płuc – zagrożenie w pracy rolników i profilaktyka;*
8. *Zauważ mnie – światło to Twoje bezpieczeństwo. Odblaski i dobre oświetlenie jesienią i zimą;*
9. *Profilaktyka zdrowotna – dlaczego jest tak ważna?;*
10. *Zdrowie rolnika pod lupą;*
11. *Badania profilaktyczne – Twoje narzędzie do walki z nowotworem;*
12. *Serce do pracy kontra cywilizacja, czyli dlaczego warto zatrzymać się na chwilę – zanim zatrzyma się serce;*
13. *Plecy też pracują – zimowy wysiłek rolnika, o którym mało kto mówi;*
14. *Wpływ leków na percepcję podczas pracy w rolnictwie;*
15. *Drgania mechaniczne – szkodliwy czynnik prac w gospodarstwie rolnym;*
16. *Przewlekła choroba nerek (PChN) – uważaj, w początkowej fazie nie daje objawów!;*
17. *Kiedy ruch staje się trudniejszy: co rolnicy powinni wiedzieć o Parkinsonie.*

Drgania mechaniczne - szkodliwy czynnik prac w gospodarstwie rolnym

Długotrwałe ekspozycja na drgania mechaniczne może prowadzić do powstania zaburzeń układu ruchu, narządów wewnętrznych, narządów zmysłu i układu krążenia. Długotrwałe ekspozycja może także prowadzić do uszkodzenia układu słuchu, narządów wzroku i układu oddechowego. Długotrwałe ekspozycja może także prowadzić do uszkodzenia układu krążenia, narządów wewnętrznych, narządów zmysłu i układu krążenia. Długotrwałe ekspozycja może także prowadzić do uszkodzenia układu krążenia, narządów wewnętrznych, narządów zmysłu i układu krążenia.

Najbardziej szkodliwy na drgania jest układ narządowy i krwionośny. Wyraźnie są także porażone narządy wzroku i słuchu.

Badania profilaktyczne - Twoje narzędzie do walki z nowotworem

Nowotwory to jedna z najczęstszych przyczyn zgonów w Polsce. Wiele z nich można wykryć na wczesnym etapie, co zwiększa szanse na skuteczne leczenie. Regularne badania profilaktyczne są kluczem do wczesnego wykrycia i leczenia nowotworów. Wykrycie nowotworu na wczesnym etapie może znacznie zwiększyć szanse na przeżycie i jakość życia.

Czytaj więcej o profilaktyce nowotworów!

Zdrowie jest najważniejszą wartością, którą możemy mieć. Aby zapewnić sobie długie i zdrowe życie, należy regularnie odwiedzać lekarza i poddawać się badaniom profilaktycznym. Wykrycie nowotworu na wczesnym etapie może znacznie zwiększyć szanse na przeżycie i jakość życia.

Badawczy w Falentach, Instytut Medycyny Wsi w Lublinie, Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Zarząd Główny Ochotniczych Straży Pożarnych RP, Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin, ośrodki doradztwa rolniczego oraz władze samorządowe i organizacje branżowe. Współpraca ta sprzyja wymianie doświadczeń i wspólnej realizacji działań prewencyjnych, w tym konkursów o zasięgu ogólnopolskim, w ramach których partnerzy angażują się m.in. w fundowanie nagród dla laureatów na poszczególnych etapach rywalizacji – od poziomu lokalnego, przez wojewódzki, aż po etap centralny.

8.1 Zarząd Główny Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej (ZGOSP RP)

Kontynuowano współpracę ze Związkiem Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej – w 2025 roku zakupiono 200 sztuk zestawów ratownictwa przedlekarskiego na bazie standardu R-1, z czego 40 było dodatkowo wyposażonych w deski ortopedyczne. Zestawy były sukcesywnie przekazywane przez Oddziały Regionalne KRUS jednostkom OSP w całym kraju, w celu wspierania i rozwoju ratownictwa przedlekarskiego na obszarach wiejskich.

Przekazanie zestawu ratownictwa przedlekarskiego jednostce OSP Goszcza z terenu OR KRUS w Krakowie

Przekazanie zestawu ratownictwa przedlekarskiego jednostce OSP w Pisanicy z terenu OR KRUS w Olsztynie

W 2025 roku przeprowadzono **6 176** interwencji z wykorzystaniem zestawów ratownictwa przedlekarskiego, udzielono pomocy **5 502** osobom.

Tabela 11. Akcje ratunkowe z wykorzystaniem zestawów ratownictwa przedlekarskiego, przekazanych przez KRUS w latach 2016–2025

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba akcji ratunkowych	3 626	4 762	4 703	4 374	4 982	5 224	5 482	5 880	6 183	6 176

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Informację o liczbie interwencji z ich wykorzystaniem oraz o liczbie osób, którym udzielono pomocy w 2025 r., w podziale na OR KRUS, przedstawiono w załączniku nr 22.

8.2 Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ)

W 2024 roku Kasa nawiązała współpracę z Narodowym Funduszem Zdrowia, ukierunkowaną na poprawę stanu zdrowia mieszkańców obszarów wiejskich. Jej celem jest m.in. popularyzowanie programów profilaktycznych, promowanie zdrowego stylu życia oraz aktywności fizycznej. W ramach tej współpracy oddziały wojewódzkie NFZ, oddziały regionalne KRUS oraz Centra Rehabilitacji Rolników KRUS zorganizowały wspólne działania informacyjno-edukacyjne o charakterze prozdrowotnym. **Jednostki organizacyjne KRUS i CRR przeprowadziły w 2025 roku ogółem 1 385 działań, w których uczestniczyło 57 715 osób.**

W ramach wspomnianej współpracy w okresie od 1 do 5 grudnia 2025 r. przeprowadzono **akcję informacyjno-prewencyjną** *Weź się zbadaj*, której celem było zachęcenie rolników do regularnych badań i korzystania z dostępnych programów profilaktycznych, a także zwrócenie uwagi na to jak ważny jest dobrostan człowieka w codziennym życiu i pracy w gospodarstwie, a tym samym zmniejszenie ryzyka wypadków przy pracy i zapadalności na rolnicze choroby zawodowe.

W ramach tej akcji jednostki terenowe Kasy zorganizowały szereg działań informacyjno-prewencyjnych:

- **stoiska informacyjno-prewencyjne** w siedzibach KRUS, NFZ, w placówkach medycznych (szpitale oraz POZ) oraz podczas wydarzeń organizowanych przez Fundusz;
- **badania profilaktyczne** w mammobusach, dentobusach itp.;
- **szkolenia i prelekcje**, podczas których informowano uczestników o możliwościach skorzystania z badań profilaktycznych, jakie oferuje NFZ, a także wskazywano na zależność pomiędzy dobrym stanem zdrowia i ryzykiem wystąpienia wypadku przy pracy w gospodarstwie rolnym oraz chorób zawodowych rolników; informowano także o możliwości skorzystania z turnusów rehabilitacyjnych KRUS oraz leczenia uzdrowskiego w ramach świadczeń NFZ; zachęcano również do aktywności fizycznej oraz rozwijania pasji i zainteresowań, dobrej organizacji pracy (zapobieganiu spiętrzeniu pracy, uwzględnianiu przerw na odpoczynek, zapobieganiu monotonii), stosowania ochron pracy (odpowiedniego ubioru, ochron przed oddziaływaniem promieniowania UV), samokontroli stanu zdrowia i dobierania adekwatnej do niego pracy, a także do dbałości o właściwe relacje społeczne w rodzinie i miejscu zamieszkania;
- **konkursy**;
- **pokazy i prezentacje**: pomiar składu ciała, ciśnienia krwi, samobadania piersi i jąder z wykorzystaniem fantomów;
- **doradztwo** w placówkach i oddziałach regionalnych KRUS, a także przy okazji wizytacji i prowadzenia postępowań powypadkowych, dotyczyło w zakresie zakładania konta i poruszania się po stronach doradczych NFZ (np. na portalu Diety NFZ), korzystania z Internetowego Konta Pacjenta oraz z centralnej e-rejestracji, która umożliwia zapisywanie się online m.in. na mammografię.

Pracownicy KRUS rozpowszechniali informacje o programach profilaktycznych za pośrednictwem lokalnych mediów, na stronach internetowych instytucji okołorolniczych, urzędów miast i gmin, starostw powiatowych, a także podczas realizowanych działań prewencyjnych.

OR KRUS we Wrocławiu – stoisko informacyjno-prewencyjne KRUS i NFZ w ramach akcji *Weź się zbadaj*

OR KRUS w Warszawie – stoisko informacyjno-prewencyjne KRUS i NFZ na Dożynkach Gminnych w Jedlińsku

OR KRUS w Kielcach – mammobus wykorzystywany podczas akcji *Weź się zbadaj*

OR KRUS w Białymstoku – stoisko z udziałem dentobusa w Płocicznie Tartak

OR KRUS w Opolu – stoisko informacyjno-prewencyjne KRUS i NFZ w ramach akcji *Weź się zbadaj* w Głubczycach

OR KRUS w Poznaniu – stoisko informacyjno-prewencyjne KRUS i NFZ podczas Festynu *W zdrowym ciele zdrowy duch* na Godziszach Wielkich

8.3 Polskie Stowarzyszeniem Ochrony Roślin (PSOR)

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego od kilkunastu lat współpracuje z Polskim Stowarzyszeniem Ochrony Roślin, które włącza się w popularyzowanie wiedzy na temat bezpiecznego stosowania środków ochrony roślin (śor). PSOR wspiera działania prowadzone w ramach kampanii prewencyjnej *Bezpiecznie z niebezpiecznymi substancjami*.

W 2025 roku w ramach tej współpracy Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin:

- zorganizowało 10 szkoleń inspektorów ds. prewencji z jednostek terenowych KRUS, rolników i uczniów szkół o profilu rolniczym na temat zasad bezpiecznego stosowania śor;

- opracowało i rozdystrybuowało – również w mediach społecznościowych – wspólne materiały edukacyjne dotyczących prawidłowego stosowania środków;
- uczestniczyło w organizacji ogólnopolskich konkursów prewencyjnych poprzez udział przedstawicieli Stowarzyszenia w pracach komisji konkursowych i ufundowanie nagród dla laureatów;
- przekazało zestawy ochrony osobistej do prezentacji podczas szkoleń dla rolników.

8.4 Polska Izba Gospodarcza Maszyn i Urządzeń Rolniczych (PiGMIUR)

W dniu 4 listopada 2025 r. zawarte zostało porozumienie z Polską Izbą Gospodarczą Maszyn i Urządzeń Rolniczych dot. współpracy polegającej na popularyzowaniu bezpiecznego użytkowania maszyn i urządzeń rolniczych. Przedstawiciele PiGMIUR szkolą pracowników Kasy ds. prewencji, którzy prowadzą postępowania powypadkowe oraz upowszechniają zasady bezpiecznej pracy w gospodarstwach rolnych.

Eksperci PiGMIUR przekazują im praktyczną wiedzę z zakresu:

- bezpiecznej eksploatacji maszyn i urządzeń rolniczych;
- identyfikacji zagrożeń podczas pracy w gospodarstwie rolnym;
- przeciwdziałania sytuacjom niosącym ze sobą ryzyko wystąpienia wypadków;
- efektywnego użytkowania sprzętu w gospodarstwie.

W 2025 roku odbyło się pierwsze szkolenie z tej serii pt. *Ciągniki rolnicze – konstrukcja, funkcja, obsługa i konserwacja*.

9. Działania KRUS na rzecz właściwej produkcji i dystrybucji środków stosowanych w rolnictwie oraz sprzętu i odzieży ochronnej

W ramach działań na rzecz zapobiegania wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym rolników, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego podejmuje starania o właściwą produkcję i dystrybucję bezpiecznych środków stosowanych w rolnictwie oraz sprzętu i odzieży ochronnej dla rolników poprzez:

- analizowanie przyczyn wypadków z udziałem maszyn i urządzeń;
- uczestniczenie pracowników Kasy w targach i wystawach rolniczych oraz ocenę oferty rynkowej producentów maszyn i urządzeń do produkcji rolnej pod względem poziomu bezpieczeństwa ich użytkowania;
- zachęcanie producentów do ubiegania się o *Znak Bezpieczeństwa KRUS* oraz typowanie wyrobów do Wyróżnienia targowego *Wyrób zwiększający bezpieczeństwo pracy w gospodarstwie rolnym*;
- zorganizowanie, w ramach porozumienia z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa, siedmiu stoisk informacyjno-prewencyjnych.

Podczas uroczystej gali wręczenia medali i wyróżnień XXX Międzynarodowych Targów Techniki Rolniczej AGROTECH w Kielcach, w dniu 14 marca 2025 r., Prezes KRUS wręczył zezwolenia na oznaczanie *Znakiem Bezpieczeństwa KRUS* dwóch wyrobów, a także trzy wyróżnienia targowe pn. *Wyrób zwiększający bezpieczeństwo pracy w gospodarstwie rolnym*.

Otrzymali je producenci maszyn i urządzeń do produkcji rolniczej o ponadprzeciętnym poziomie bezpieczeństwa pracy.

Uroczyste wręczenie zezwoleń na oznaczanie *Znakiem Bezpieczeństwa KRUS*, przyznanie wyróżnień targowych pn. *Wyrób zwiększający bezpieczeństwo pracy w gospodarstwie rolnym* oraz wręczenie statuetek DOBROŚLAW podczas gali XXX Międzynarodowych Targów Techniki Rolniczej AGROTECH w Kielcach

Znak Bezpieczeństwa KRUS w 2025 r. otrzymały:

zbiornik SWIMER AGRO TANK na nawozy płynne (RSM) o pojemności 22 000 litrów, produkowany przez SWIMER Łukasz Otremba, ul. Płaska 64, 87-100 Toruń

pryczepa T019/2 TRANSPORTER MAX HYDRO-WALL, produkowana przez Metal-Fach Sp. z o.o.,
ul. Kresowa 62, 16-100 Sokółka

Produkty, które w 2025 r. otrzymały wyróżnienie targowe
Wyrób zwiększający bezpieczeństwo pracy w gospodarstwie rolnym

zbiornik TruckMaster® Combo 400+40l
produkowany przez Kingspan Water & Energy Sp. z o.o.,
ul. Topolowa 5, 62-090 Rokietnica

kosz do pompowania kół AT-4/AT-40TR/AT-OTR/MAX/AT-4EM
produkowany przez ANWA-TECH Sp. z o.o.,
ul. 3 Maja 89, 05-071 Sulejówek

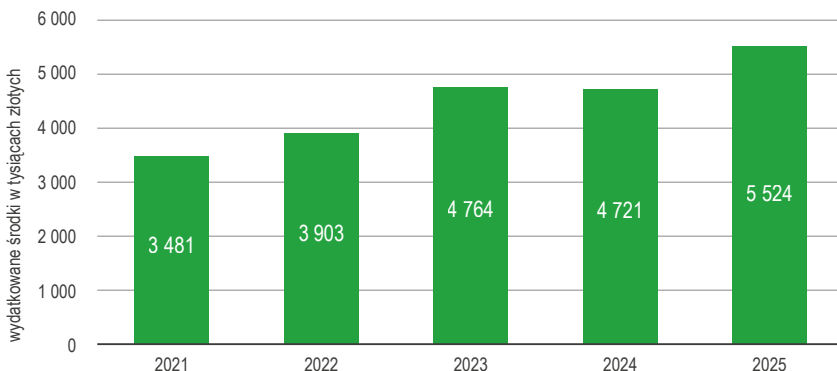
zbiorniki podziemne PEHD, o pojemności od 5 do 100 m³, produkowane przez S Plastic Sp. z o.o.,
ul. Jaskółek 16, 43-215 Studzienice

Bezpieczne wyroby oznaczone *Znakiem Bezpieczeństwa KRUS* oraz posiadające Wyróżnienie targowe *Wyrób zwiększający bezpieczeństwo pracy w gospodarstwie rolnym* promowano podczas targów i spotkań z rolnikami. Wykaz wszystkich wyrobów udostępniono na stronie internetowej Kasy.

10. Finansowanie działań prewencyjnych KRUS

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydatkowała ze środków Funduszu Prewencji i Rehabilitacji na działalność prewencyjną realizowaną w 2025 r. ogółem 5 524 tys. zł brutto, tj. o 803 tys. więcej niż w 2024 roku.

Wykres 22. Koszty działalności prewencyjnej KRUS w latach 2021–2025

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Na przeprowadzenie działań prewencyjnych w 2025 r. wydatkowano średnio 5,75 zł na jednego ubezpieczonego w KRUS i w porównaniu do 2024 roku kwota ta zwiększyła się o 1,05 zł.

Wykres 23. Kwota wydatkowana na jednego ubezpieczonego w KRUS w latach 2021–2025

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Podsumowanie

Realizowane przez Kasę kierunki i formy działań prewencyjnych znajdują odzwierciedlenie w statystykach wypadkowych, które wskazują na skuteczność podejmowanych inicjatyw. Analiza danych statystycznych Kasy potwierdza zasadność wdrażanych działań i rozwiązań oraz ich pozytywny wpływ na ograniczanie liczby wypadków przy pracy rolniczej. Widoczna poprawa wskaźnika wypadkowości stanowi dowód skuteczności prowadzonej działalności prewencyjnej: od początku funkcjonowania systemowych działań prewencyjnych liczba zgłaszanych wypadków w gospodarstwach rolnych spadła o około 87%, a wskaźnik wypadkowości obniżył się z 24,6 do 7,2 wypadków na 1 000 ubezpieczonych.

Rezultaty te są efektem aktywnej i wielowymiarowej polityki prewencyjnej KRUS, opartej na bieżącej analizie przyczyn i okoliczności wypadków oraz elastycznym dostosowywaniu metod oddziaływania do aktualnych potrzeb mieszkańców wsi. Kasa nie ogranicza się wyłącznie do działań informacyjnych, ale stale rozwija nowoczesne i zróżnicowane formy edukacji, obejmujące m.in. kampanie prewencyjne, szkolenia, konkursy dla dzieci i dorosłych, pokazy, stoiska edukacyjne, materiały multimedialne, kurs e-learningowy, działania w mediach społecznościowych oraz współpracę z instytucjami działającymi na rzecz rolnictwa, zdrowia i bezpieczeństwa pracy.

W związku z powyższym zasadne jest kontynuowanie polityki prewencyjnej Kasy, przy jednoczesnym jej dalszym doskonaleniu i dostosowywaniu do zmieniających się warunków pracy w rolnictwie indywidualnym, postępującej mechanizacji produkcji rolnej oraz pojawiających się nowych zagrożeń dla bezpieczeństwa osób pracujących i przebywających w gospodarstwach rolnych.

Załączniki do opracowania pt. *Wypadki przy pracy i choroby zawodowe rolników oraz działania prewencyjne KRUS w 2025 roku:*

1. Wypadki zgłoszone w latach 2016–2025 w podziale na województwa.
2. Wypadki zakończone wydaniem decyzji przyznającej jednorazowe odszkodowanie z tytułu uszczerbku na zdrowiu bądź śmierci wskutek wypadku przy pracy rolniczej w latach 2016–2025 w podziale na województwa.
3. Wskaźnik wypadkowości (liczba wypadków zakończonych przyznaniem odszkodowania przypadająca na 1 000 ubezpieczonych) w latach 2016–2025 w podziale na województwa.
4. Wypadki, w następstwie których wypłacono jednorazowe odszkodowania w latach 2016–2025 według grup zdarzeń.
5. Wypadki zakończone wypłatą jednorazowych odszkodowań w latach 2016-2025 według orzeczonego uszczerbku na zdrowiu.
6. Wypadki śmiertelne zakończone przyznaniem jednorazowych odszkodowań w latach 2016–2025 w podziale na województwa.
7. Struktura wypadków śmiertelnych w latach 2016–2025 według grup wypadkowych.
8. Jednostki lub grupy chorób zawodowych, z tytułu których przyznano jednorazowe odszkodowania w latach 2016–2025.
9. Zestawienie liczby chorób zawodowych w latach 2016-2025 wg orzeczonego uszczerbku.
10. Choroby zawodowe w latach 2016–2025 w podziale na województwa
11. Powierzchnia gospodarstw, w których zgłoszono wypadki w latach 2024-2025.
12. Profil produkcji gospodarstw, w których zgłoszono wypadki w latach 2024-2025.
13. Struktura wypadków według miejsca zdarzenia w latach 2024-2025.
14. Struktura wypadków według rodzaju wykonywanej pracy w latach 2024-2025.
15. Struktura wypadków według rodzaju maszyn i urządzeń w latach 2024-2025.
16. Struktura wypadków według dni tygodnia w latach 2024-2025.
17. Struktura wypadków według pory dnia w latach 2024-2025.
18. Struktura przyczyn wypadków w 2025 roku według kategorii, grup i przyczyn wypadku.
19. Struktura wypadków według grup wypadkowych w latach 2024-2025.
20. Ogólnopolskie konkursy prewencyjne zrealizowane przez KRUS w 2025 roku.
21. Wybrane działania prewencyjne, zrealizowane przez jednostki terenowe KRUS w 2025 roku w podziale na liczbę działań i liczbę uczestników według województw.
22. Zestawienie danych na temat liczby interwencji i osób, którym udzielono pomocy z wykorzystaniem zestawów ratownictwa przedlekarskiego zakupionych przez KRUS w 2025 roku.

Wypadki zgłoszone w latach 2016-2025 w podziale na województwa

Lp.	Województwo	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Różnica 2025-2024	2025/2024 (%)	Różnica 2025-2016	2025/2016 (%)
1	dolnośląskie (OR Wrocław)	767	671	590	447	364	382	352	333	302	293	-9	97,0	-474	38,2
2	kujawsko-pomorskie (OR Bydgoszcz)	1 349	1 313	1 187	1 017	844	932	857	818	759	631	-128	83,1	-718	46,8
3	lubelskie (OR Lublin)	2 625	2 456	1 972	1 922	1 362	1 666	1 543	1 564	1 318	1 146	-172	86,9	-1 479	43,7
4	lubuskie (OR Zielona Góra)	232	228	210	186	160	139	122	129	96	90	-6	93,8	-142	38,8
5	łódzkie (OR Łódź)	1 623	1 494	1 220	1 102	944	995	974	891	867	709	-158	81,8	-914	43,7
6	małopolskie (OR Kraków)	1 677	1 627	1 420	1 233	943	1 092	1 017	923	837	793	-44	94,7	-884	47,3
7	mazowieckie (OR Warszawa)	2 407	2 304	1 882	1 705	1 365	1 583	1 533	1 416	1 367	1 169	-198	85,5	-1 238	48,6
8	opolskie (OR Opole)	298	278	223	191	151	180	179	147	127	120	-7	94,5	-178	40,3
9	podkarpackie (OR Rzeszów)	1 326	1 293	1 120	1 004	806	898	851	746	745	685	-60	91,9	-641	51,7
10	podlaskie (OR Białystok)	1 593	1 412	1 218	1 149	975	1 005	1 006	840	886	674	-212	76,1	-919	42,3
11	pomorskie (OR Gdańsk)	616	624	520	445	338	416	387	380	302	303	1	100,3	-313	49,2
12	śląskie (OR Częstochowa)	416	348	292	237	185	202	197	190	148	125	-23	84,5	-291	30,0
13	świętokrzyskie (OR Kielce)	907	866	752	621	561	552	518	536	462	449	-13	97,2	-458	49,5
14	warmińsko-mazurskie (OR Olsztyn)	911	847	723	645	546	498	474	450	419	329	-90	78,5	-582	36,1
15	wielkopolskie (OR Poznań)	2 100	2 115	1 758	1 574	1 289	1 377	1 478	1 203	1 132	978	-154	86,4	-1 122	46,6
16	zachodniopomorskie (OR Koszalin)	263	285	208	163	131	171	161	143	163	137	-26	84,0	-126	52,1
	Ogółem	19 110	18 161	15 295	13 641	10 974	12 088	11 649	10 709	9 930	8 631	-1 299	86,9	-10 479	45,2

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Wypadki zakończone wydaniem decyzji przyznającej jednorazowe odszkodowanie z tytułu uszczerbku na zdrowiu bądź śmierci wskutek wypadku przy pracy rolniczej w latach 2016–2025 w podziale na województwa

Lp.	Województwo	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Różnica 2025–2024	2025/2024 (%)	Różnica 2025–2016	2025/2016 (%)
1	dolnośląskie (OR Wrocław)	465	439	390	363	243	287	239	243	225	166	-59	73,8	-299	35,7
2	kujawsko-pomorskie (OR Bydgoszcz)	872	826	808	720	555	659	599	593	568	458	-110	80,6	-414	52,5
3	lubelskie (OR Lublin)	2 004	1 957	1 758	1 408	1 205	1 344	1 279	1 255	1 105	972	-133	88,0	-1 032	48,5
4	lubuskie (OR Zielona Góra)	179	174	161	149	129	93	92	85	101	55	-46	54,5	-124	30,7
5	łódzkie (OR Łódź)	1 175	1 120	1 024	821	746	795	771	735	709	618	-91	87,2	-557	52,6
6	małopolskie (OR Kraków)	1 105	1 095	1 018	895	684	792	703	724	654	592	-62	90,5	-513	53,6
7	mazowieckie (OR Warszawa)	1 799	1 737	1 481	1 317	1 031	1 378	1 192	1 153	1 047	923	-124	88,2	-876	51,3
8	opolskie (OR Opole)	207	163	176	119	84	119	119	111	93	67	-26	72,0	-140	32,4
9	podkarpackie (OR Rzeszów)	833	920	803	680	504	641	663	584	549	530	-19	96,5	-303	63,6
10	podlaskie (OR Białystok)	1 125	1 101	969	934	658	864	783	714	699	619	-80	88,6	-506	55,0
11	pomorskie (OR Gdańsk)	463	451	454	373	253	327	351	286	274	255	-19	93,1	-208	55,1
12	śląskie (OR Częstochowa)	306	255	184	156	120	153	143	111	109	98	-11	89,9	-208	32,0
13	świętokrzyskie (OR Kielce)	674	652	591	505	369	498	407	413	407	366	-41	89,9	-308	54,3
14	warmińsko-mazurskie (OR Olsztyn)	635	600	484	423	324	378	329	299	278	252	-26	90,6	-383	39,7
15	wielkopolskie (OR Poznań)	1 599	1 572	1 399	1 292	867	1 135	1 014	1 013	893	808	-85	90,5	-791	50,5
16	zachodniopomorskie (OR Koszalin)	221	188	161	140	100	132	152	103	124	102	-22	82,3	-119	46,2
	Ogółem	13 662	13 250	11 861	10 295	7 872	9 595	8 836	8 422	7 835	6 881	-954	87,8	-6 781	50,4

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Załącznik nr 3

Wskaźnik wypadkowości (liczba wypadków zakończonych przyznaniem odszkodowania przypadająca na 1 000 ubezpieczonych) w latach 2016–2025 w podziale na województwa

Lp.	Województwo	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Różnica 2025–2024	Różnica 2025–2016
1	dolnośląskie (OR Wrocław)	9,2	9,2	8,7	8,5	5,9	7,2	6,3	6,7	6,6	5,1	-1,5	-4,1
2	kujawsko-pomorskie (OR Bydgoszcz)	11,5	11,5	11,9	10,9	8,7	10,7	10,1	10,6	10,7	9,0	-1,7	-2,5
3	lubelskie (OR Lublin)	11,8	12,0	11,2	9,2	8,0	9,2	9,1	9,3	8,7	8,0	-0,7	-3,8
4	lubuskie (OR Zielona Góra)	10,4	10,6	10,5	10,1	9,0	6,8	7,0	6,9	8,6	4,9	-3,7	-5,5
5	łódzkie (OR Łódź)	10,7	10,7	10,3	8,5	7,9	8,7	8,8	8,8	8,9	8,1	-0,8	-2,6
6	małopolskie (OR Kraków)	7,3	7,4	7,1	6,4	5,0	5,9	5,4	5,7	5,4	5,1	-0,3	-2,2
7	mazowieckie (OR Warszawa)	9,5	9,6	8,2	7,6	6,0	8,3	7,6	7,7	7,4	6,8	-0,6	-2,7
8	opolskie (OR Opole)	6,6	5,5	6,4	4,5	3,2	4,8	5,0	4,9	4,3	3,3	-1,0	-3,3
9	podkarpackie (OR Rzeszów)	8,6	9,9	8,9	7,8	5,9	7,7	8,3	7,6	7,5	7,6	0,1	-1,0
10	podlaskie (OR Białystok)	12,3	12,5	11,4	11,2	8,0	10,8	10,1	9,6	9,9	9,2	-0,7	-3,1
11	pomorskie (OR Gdańsk)	10,3	10,5	11,0	9,3	6,5	8,6	9,5	8,1	8,1	7,9	-0,2	-2,4
12	śląskie (OR Częstochowa)	7,7	6,7	5,2	4,5	3,6	4,8	4,7	3,8	3,9	3,7	-0,2	-4,0
13	świętokrzyskie (OR Kielce)	8,9	9,0	8,5	7,5	5,6	7,8	6,6	7,1	7,3	6,9	-0,4	-2,0
14	warmińsko-mazurskie (OR Olsztyn)	13,7	13,4	11,3	10,1	7,9	9,4	8,5	8,0	7,9	7,4	-0,5	-6,3
15	wielkopolskie (OR Poznań)	12,2	12,6	11,6	11,0	7,6	10,2	9,5	9,9	9,1	8,6	-0,5	-3,6
16	zachodniopomorskie (OR Koszalin)	7,6	6,8	6,2	5,6	4,1	5,7	6,9	4,9	6,2	5,4	-0,8	-2,2
	Ogółem	10,1	10,2	9,5	8,5	6,6	8,4	8,0	8,0	7,8	7,2	-0,6	-2,9

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Wypadki, w następstwie których wypłacono jednorazowe odszkodowania w latach 2016–2025 według grup zdarzeń

Wyszególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Różnica wypadki 2025–2024 (%)	Różnica wypadki 2025–2016 (%)
Ogółem w tym:	13 662	13 250	11 861	10 295	7872	9 595	8 836	8 422	7 835	6 881	87,8	-6 781
Upadek osób (grupa 02)	6 549	6 653	5 711	4 975	3 718	4 812	4 343	4 235	4 087	3 455	84,5	-3 094
Upadek przedmiotów (grupa 03)	1 006	908	779	674	438	525	573	590	512	444	86,7	-562
Zetknięcie się z ostrymi narzędziami ręcznymi i in. ostrymi przedmiotami (grupa 04)	600	621	551	472	376	418	382	375	329	332	100,9	-268
Uderzenie, przygnięcie przez materiały i przedmioty transportowane mechanicznie lub ręcznie (grupa 05)	233	217	241	193	164	188	194	208	168	146	86,9	-87
Przejechanie, uderzenie, pochwylenie przez środek transportu w ruchu (grupa 06)	263	235	234	145	122	131	143	132	91	90	98,9	-173
Pochwylenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń (grupa 07)	1 671	1 548	1 459	1 222	958	1 221	1 065	936	817	738	90,3	-933
Uderzenie, przygnięcie, pogrzyżnienie przez zwierzęta (grupa 08)	1 742	1 486	1 330	1 236	958	1 130	1 127	1 060	940	893	95,0	-849
Pożar, wybuch, działanie sił przyrody (grupa 09)	80	84	78	54	55	56	90	40	46	33	71,7	-47
Działanie skrajnych temperatur (grupa 10)	72	80	58	60	40	43	31	38	41	26	63,4	-46
Działania materiałów szkodliwych (grupa 11)	13	9	15	8	9	12	19	10	13	14	107,7	1
Nagle zachorowania (grupa 12)	126	123	106	108	76	104	95	83	106	71	67,0	-55
Inne zdarzenia (grupa 13)	1 307	1 286	1 299	1 148	958	955	774	715	685	639	93,3	-668

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Załącznik nr 5

Wypadki zakończone wypłatą jednorazowych odszkodowań w latach 2016-2025 według orzeczonego uszczerbku na zdrowiu

Liczba wypadków z uszczerbkiem na zdrowiu	Rok									
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
do 5%	8 681	8 490	7 504	6 291	4 934	5 811	5 265	4 963	4 543	3 974
6 - 10%	3 374	3 287	2 916	2 715	2 008	2 581	2 437	2 358	2 242	1 958
11 - 30%	1 378	1 288	1 214	1 098	809	1 054	988	973	924	823
31 - 60%	127	92	122	114	71	89	84	66	68	75
> 60%	102	93	105	77	50	60	62	62	58	51
Suma	13 662	13 250	11 861	10 295	7 872	9 595	8 836	8 422	7 835	6 881

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Wypadki śmiertelne zakończone przyznaniem jednorazowych odszkodowań w latach 2016–2025 w podziale na województwa

Lp.	Województwo	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Różnica 2025–2024	Różnica 2025–2016
1	dolnośląskie (OR Wrocław)	2	0	1	2	2	2	2	1	2	1	-1	-1
2	kujawsko-pomorskie (OR Bydgoszcz)	1	3	8	5	3	5	4	3	1	3	2	2
3	lubelskie (OR Lublin)	11	6	13	5	0	5	4	11	6	3	-3	-8
4	lubuskie (OR Zielona Góra)	0	2	1	0	1	0	0	2	0	0	0	0
5	łódzkie (OR Łódź)	15	10	8	6	4	2	4	3	4	6	2	-9
6	małopolskie (OR Kraków)	5	5	4	5	0	3	2	5	1	3	2	-2
7	mazowieckie (OR Warszawa)	12	6	11	6	9	7	3	3	6	3	-3	-9
8	opolskie (OR Opole)	2	0	2	2	2	0	4	1	1	0	-1	-2
9	podkarpackie (OR Rzeszów)	4	4	5	2	0	1	4	1	3	3	0	-1
10	podlaskie (OR Białystok)	4	12	10	5	1	5	5	2	2	8	6	4
11	pomorskie (OR Gdańsk)	4	1	3	3	1	5	1	3	0	1	1	-3
12	śląskie (OR Częstochowa)	2	2	0	2	1	0	2	0	0	0	0	-2
13	świętokrzyskie (OR Kielce)	5	4	4	7	1	2	2	2	3	2	-1	-3
14	warmińsko-mazurskie (OR Olsztyn)	3	2	1	0	3	1	2	2	3	0	-3	-3
15	wielkopolskie (OR Poznań)	12	7	8	7	6	7	6	5	5	5	0	-7
16	zachodniopomorskie (OR Koszalin)	1	5	2	0	1	0	0	1	1	2	1	1
	Ogółem	83	69	81	57	35	45	45	45	38	40	2	-43

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Załącznik nr 7

Struktura wypadków śmiertelnych w latach 2016–2025 według grup wypadkowych

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Różnica wypadki 2025–2024	Różnica wypadki 2025–2016
Ogółem w tym:	83	69	81	57	35	45	45	45	38	40	2	-43
Upadek osób (grupa 02)	16	12	18	6	2	4	8	4	6	7	1	-9
Upadek przedmiotów (grupa 03)	4	8	12	15	7	6	7	10	8	4	-4	0
Zetknięcie się z ostrymi narzędziami ręcznymi i in. ostrymi przedmiotami (grupa 04)	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
Uderzenie, przysgnięcie przez materiały i przedmioty transportowane mechanicznie lub ręcznie (grupa 05)	0	1	0	0	0	1	0	2	0	0	0	0
Przejechanie, uderzenie, pochwylenie przez środek transportu w ruchu (grupa 06)	22	19	22	12	9	13	11	15	8	12	4	-10
Pochwylenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń (grupa 07)	4	5	8	5	6	5	6	4	7	2	-5	-2
Uderzenie, przysgnięcie, pogryzienie przez zwierzęta (grupa 08)	10	3	4	2	4	4	2	1	4	5	1	-5
Pożar, wybuch, działanie sił przyrody (grupa 09)	1	3	1	0	0	1	2	0	0	1	1	0
Działanie skrajnych temperatur (grupa 10)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1
Działania materiałów szkodliwych (grupa 11)	1	4	1	0	0	0	2	0	0	1	1	0
Nagle zachorowania (grupa 12)	13	8	5	9	4	7	5	4	4	6	2	-7
Inne zdarzenia (grupa 13)	11	6	10	8	3	4	2	3	1	2	1	-9

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Jednostki lub grupy chorób zawodowych, z tytułu których przyznano jednorazowe odszkodowania w latach 2016-2025

Lp.	Jednostka lub grupa chorobowa	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Różnica choroby 2025-2024	Różnica choroby 2025-2016
1	Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa wywołane przez substancje chemiczne	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
2	Astma oskrzelowa	3	14	11	12	9	3	2	6	4	6	2	3
3	Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych	14	14	12	16	16	2	4	9	12	12	0	-2
4	Alergiczny nieżyt nosa	1	4	1	3	2	0	0	1	2	1	-1	0
5	Choroby skóry	8	4	5	4	3	2	2	2	3	1	-2	-7
6	Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	7	2	6	3	3	0	6	3	4	7	3	0
7	Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy	2	2	2	1	8	4	6	14	8	7	-1	5
8	Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi i biologicznymi	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0
9	Trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1
10	Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	-1	0
	Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa w tym:	233	253	299	296	190	197	173	175	194	218	24	-15
	a) borelioza	226	232	282	282	185	189	160	163	179	192	13	-34
	b) kleszczowe zapalenie opon mózgowych	7	16	14	12	5	8	11	11	13	25	12	18
	c) róża	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	-1	0
11	d) zapalenie wnętrza gałki ocznej oraz owróżnienie rogówki oka spowodowane infekcją grzybem chorobotwórczym <i>Aspergillus</i> species	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	-1	0
	e) bąblowica wątroby	0	2	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0
	f) tularemia	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	g) pastereleza	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	h) leptospiroza	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
	Ogółem:	268	293	337	337	233	209	194	210	228	253	25	-15

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Załącznik nr 9

Zestawienie liczby chorób zawodowych w latach 2016-2025 według orzeczonego uszczerbku

Liczba chorób z uszczerbkiem	Rok										
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
do 5%	159	154	190	169	122	111	105	113	126	142	
6 - 10%	71	87	96	112	69	58	54	66	73	81	
11 - 30%	36	49	44	46	41	37	29	29	23	27	
31 - 60%	2	3	4	9	1	3	5	2	4	2	
powyżej 60%	0	0	3	1	0	0	1	0	2	1	
Suma	268	293	337	337	233	209	194	210	228	253	

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Choroby zawodowe w latach 2016–2025 w podziale na województwa

Lp.	Województwo	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Różnica choroby 2025-2024	Różnica choroby 2025-2016
1	dolnośląskie (OR Wrocław)	7	10	11	8	7	3	11	4	2	7	5	0
2	kujawsko-pomorskie (OR Bydgoszcz)	8	13	22	11	6	9	7	5	6	14	8	6
3	lubelskie (OR Lublin)	16	28	21	30	29	25	15	15	24	20	-4	4
4	lubuskie (OR Zielona Góra)	10	9	9	11	10	12	4	2	6	3	-3	-7
5	łódzkie (OR Łódź)	7	8	14	9	7	8	7	5	4	5	1	-2
6	małopolskie (OR Kraków)	23	29	27	21	10	12	11	9	21	23	2	0
7	mazowieckie (OR Warszawa)	57	34	46	66	33	27	35	57	58	51	-7	-6
8	opolskie (OR Opole)	0	3	0	0	0	1	1	1	1	2	1	2
9	podkarpackie (OR Rzeszów)	5	4	7	6	20	14	14	11	17	17	0	12
10	podlaskie (OR Białystok)	47	69	81	60	38	23	36	42	47	58	11	11
11	pomorskie (OR Gdańsk)	7	12	11	17	11	5	6	14	1	3	2	-4
12	śląskie (OR Częstochowa)	9	8	8	8	2	8	2	2	1	2	1	-7
13	świętokrzyskie (OR Kielce)	4	5	7	8	7	4	4	9	9	7	-2	3
14	warmińsko-mazurskie (OR Olsztyn)	57	49	55	55	37	47	28	21	19	35	16	-22
15	wielkopolskie (OR Poznań)	5	8	12	16	12	9	10	4	7	5	-2	0
16	zachodniopomorskie (OR Koszalin)	6	4	6	11	4	2	3	9	5	1	-4	-5
	Ogółem	268	293	337	337	233	209	194	210	228	253	25	-15

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Załącznik nr 11

Powierzchnia gospodarstw, w których zgłoszono wypadki w latach 2024-2025

Powierzchnia gospodarstwa w ha fizycznych	2024	2025	Udział w procentach:		2025-2024	2025/2024 w %
			2024	2025		
0,00-1,00	187	150	2,1%	1,9%	-37	80,2%
1,01-5,00	2358	1996	25,9%	25,7%	-362	84,6%
5,01-10,00	1886	1648	20,7%	21,2%	-238	87,4%
10,01-15,00	1495	1235	16,4%	15,9%	-260	82,6%
15,01-20,00	945	796	10,4%	10,3%	-149	84,2%
20,01-30,00	1031	929	11,4%	12,0%	-102	90,1%
30,01-40,00	465	406	5,1%	5,2%	-59	87,3%
40,01-50,00	276	216	3,0%	2,8%	-60	78,3%
50,01-100,00	347	291	3,8%	3,7%	-56	83,9%
100,01-150,00	68	63	0,7%	0,8%	-5	92,6%
150,01-300,00	39	28	0,4%	0,4%	-11	71,8%
>300,00	8	5	0,1%	0,1%	-3	62,5%
Ogółem:	9 105	7 763	100%	100%	-1 342	85,3%

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Profil produkcji gospodarstw, w których zgłoszono wypadki w latach 2024-2025

Profil produkcji	Liczba wypadków		Udział w %		2025-2024	2025/2024 w %
	2024	2025	2024	2025		
produkcja mieszana	5244	4421	57,6%	56,9%	-823	84,3%
produkcja roślinna – zboża i inne uprawy rolne	2068	1789	22,7%	23,0%	-279	86,5%
produkcja roślinna – warzywnictwo, sadownictwo i ogrodnictwo	560	496	6,1%	6,4%	-64	88,6%
produkcja roślinna – inne	136	139	1,4%	1,8%	3	102,2%
chów i hodowla zwierząt – bydło	927	753	10,2%	9,7%	-174	81,2%
chów i hodowla zwierząt – trzoda chlewna	36	36	0,4%	0,5%	0	100,0%
chów i hodowla zwierząt – inne	52	78	0,6%	1,0%	26	150,0%
działy specjalne	80	48	0,9%	0,6%	-32	60,0%
inne niewymienione	2	3	0,1%	0,1%	1	150,0%
Ogółem:	9 105	7 763	100%	100%	-1 342	85,3%

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Załącznik nr 13

Struktura wypadków według miejsca zdarzenia w latach 2024-2025

Miejsce zdarzenia	Liczba wypadków		Udział w %		2025-2024	2025/2024 w %
	2024	2025	2024	2025		
Miejsca produkcji i magazynowania w gospodarstwie rolnym, w tym:	5 413	4 579	59,5%	59,0%	-834	84,6%
miejsce przetwarzania plodów rolnych i przygotowywania paszy	122	86	1,3%	1,1%	-36	70,5%
miejsce magazynowania i składowania plodów rolnych, paszy itp.	672	540	7,4%	7,0%	-132	80,4%
miejsce składowania obornika, gnojowicy (w tym szamba, kanały ściekowe itp.)	27	23	0,3%	0,3%	-4	85,2%
miejsce garażowania, składowania, konserwacji i napraw maszyn, urządzeń i innych środków technicznych (np. warsztaty, wiaty, garaże, place itp.)	641	568	7,1%	7,3%	-73	88,6%
podwórze, w tym place manewrowe i ciągi komunikacyjne w obrębie obejścia gospodarczego	3 865	3 283	42,5%	42,3%	-582	84,9%
inne miejsce w gospodarstwie rolnym	86	79	0,9%	1,0%	-7	91,9%
Miejsca chowu, hodowli, uprawy, tereny zielone itp. w tym:	3 367	2 941	37,0%	37,9%	-426	87,3%
miejsce hodowli – pomieszczenia inwentarskie, wybiegi dla zwierząt	2 020	1 778	22,2%	22,9%	-242	88,0%
miejsce hodowli poza gospodarstwem – np. pastwiska	94	82	1,0%	1,1%	-12	87,2%
miejsce upraw (pola, łąki, sady, szklarnie itp.)	1 161	979	12,8%	12,6%	-182	84,3%
teren leśny	54	48	0,6%	0,6%	-6	88,9%
inne tereny zielone, miejsca upraw i hodowli (w tym ogrody przydomowe, stawy rybne itp.)	38	54	0,4%	0,7%	16	142,1%
Teren budowy w obrębie gospodarstwa	8	9	0,1%	0,1%	1	112,5%
Gospodarstwa domowe bezpośrednio związane z gospodarstwem rolnym	165	130	1,8%	1,7%	-35	78,8%
Inne miejsca poza gospodarstwem rolnym (biura, placówki ochrony zdrowia, zakłady usługowe, kopalnie odkrywkowe, drogi, parkingi, środki komunikacji zbiorowej itp.)	152	104	1,6%	1,3%	-48	68,4%
Ogółem:	9 105	7 763	100%	100%	-1 342	85,3%

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Struktura wypadków według rodzaju wykonywanej pracy w latach 2024-2025

Rodzaj wykonywanej pracy	Liczba wypadków		Udział w %		2025-2024	2025/2024 w %
	2024	2025	2024	2025		
Przemieszczanie się bez obciążenia (do i z miejsca)	1 810	1 395	19,9%	18,0%	-415	77,1%
Ręczne prace transportowe – chodzenie z przenoszeniem w rękach, na barku itp.	1 228	969	13,5%	12,5%	-259	78,9%
Transport ładunków przy pomocy tacek, wózków itp.	120	66	1,3%	0,9%	-54	55,0%
Transport mechaniczny zwierząt, płodów rolnych i środków produkcji	131	139	1,5%	1,8%	8	106,1%
Prace na wysokości (drzewach, stogach, przymach, strychach, poddaszach, rusztowaniach itp.)	653	594	7,2%	7,7%	-59	91,0%
Prace w wykopach, zbiornikach i zagłębieniach	10	3	0,1%	0,0%	-7	30,0%
Prace porządkowe w obejściu gospodarstwa	247	217	2,7%	2,8%	-30	87,9%
Prace rolnicze w gospodarstwie domowym	57	60	0,6%	0,8%	3	105,3%
Konserwacja, remont, budowa i rozbiora obiektów budowlanych	239	221	2,6%	2,8%	-18	92,5%
Obsługa i eksploatacja maszyn i urządzeń rolniczych (w tym agregowanie i regulacja, praca w polu, sadzie i na łące)	1 132	1 011	12,4%	13,0%	-121	89,3%
Remont i naprawa maszyn i urządzeń rolniczych	516	439	5,7%	5,7%	-77	85,1%
Pozyskiwanie i obróbka drewna (przygotowanie opalu, materiału budowlanego itp.)	603	547	6,6%	7,0%	-56	90,7%
Przygotowanie karmy dla zwierząt (parowanie, rozdrabnianie itp.)	121	95	1,3%	1,2%	-26	78,5%
Obsługa zwierząt (karmienie, dojenie, zabiegi zoohigieniczne, przepędzanie itp.)	1 734	1 570	19,0%	20,2%	-164	90,5%
Prace ręczne w gospodarstwie rolnym, w tym z narzędziami prostymi (grabiami, motykami, widłami, nożami, sektorami itp.)	294	244	3,3%	3,1%	-50	83,0%
Przetwórstwo produktów rolnych (owoców, warzyw, mięsa, mleka, zbóż itp.)	27	16	0,3%	0,2%	-11	59,3%
Załatwianie spraw urzędowych, zakup środków produkcji itp.	29	27	0,3%	0,3%	-2	93,1%
Inne	154	150	1,7%	1,9%	-4	97,4%
Ogółem:	9 105	7 763	100%	100%	-1 342	85,3%

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Załącznik nr 15

Struktura wypadków według rodzaju maszyn i urządzeń w latach 2024-2025

Rodzaj maszyn/urządzeń	Liczba wypadków		Udział w %		2025-2024	2025/2024 w %
	2024	2025	2024	2025		
Ciągniki rolnicze	835	742	23,8%	24,3%	-93	88,9%
Środki komunikacyjne (samochody osobowe, motocykle, rowery, środki komunikacji zbiorowej itp.)	115	86	3,3%	2,8%	-29	74,8%
Środki transportowe (przyczepy, wozy konne, samochody dostawcze itp.)	526	413	15,0%	13,5%	-113	78,5%
Maszyny i narzędzia uprawowe (brony, plugi, agregaty uprawowe itp.)	153	130	4,4%	4,3%	-23	85,0%
„Maszyny i urządzenia do siewu, sadzenia, nawożenia i deszczowania, w tym:”	159	126	4,5%	4,1%	-33	79,2%
siewniki do zboża	39	32	1,1%	1,0%	-7	82,1%
sadzarki do ziemniaków	23	15	0,7%	0,5%	-8	65,2%
rozzutnik obornika	45	31	1,3%	1,0%	-14	68,9%
rozsiewacz nawozów	26	27	0,7%	0,9%	1	103,8%
inne maszyny i urządzenia do siewu, sadzenia, nawożenia i deszczowania	26	21	0,7%	0,7%	-5	80,8%
Maszyny i narzędzia do pielęgnacji roślin (do produkcji polowej, warzywniczej, sadowniczej itp.)	85	66	2,5%	2,2%	-19	77,6%
Maszyny i urządzenia do ochrony roślin (w tym zaprawiania) oraz dezynfekcji (np. opryskiwacze, zaprawarki itp.)	45	45	1,3%	1,5%	0	100,0%
„Maszyny i urządzenia do zbioru ziemiopłodów, w tym:”	260	200	7,4%	6,6%	-60	76,9%
kombajny zbożowe	101	79	2,9%	2,6%	-22	78,2%
kombajny i inne maszyny do zbiorów okopowych	49	40	1,4%	1,3%	-9	81,6%
maszyny do zbioru siana, słomy i zielonek	99	76	2,8%	2,5%	-23	76,8%
inne maszyny i urządzenia do zbioru ziemiopłodów	11	5	0,3%	0,2%	-6	45,5%
Maszyny i urządzenia omlotowe, suszarnie i urządzenia pomocnicze	24	24	0,7%	0,8%	0	100,0%

Ciąg dalszy tabeli na następnej stronie

Struktura wypadków według rodzaju maszyn i urządzeń w latach 2024-2025 (cd.)

Rodzaj maszyn/urządzeń	Liczba wypadków		Udział w %		2025-2024	2025/2024 w %
	2024	2025	2024	2025		
Maszyzny i urządzenia do czyszczenia, sortowania ziemiopłodów i owoców	19	15	0,5%	0,5%	-4	78,9%
Maszyzny i urządzenia do przetwórstwa paszowego (śrutowniki, mieszalniki itp.)	55	47	1,6%	1,5%	-8	85,5%
Maszyzny oraz urządzenia do chowu i hodowli zwierząt (do zadawania pasz, usuwania obornika, pielęgnacji zwierząt itp.)	86	96	2,5%	3,1%	10	111,6%
Maszyzny, urządzenia do pozyskiwania i obróbki drewna:	523	461	14,9%	15,1%	-62	88,1%
pilarki tarczowe	231	210	6,6%	6,9%	-21	90,9%
pilarki łańcuchowe	196	178	5,6%	5,8%	-18	90,8%
inne urządzenia do pozyskiwania i obróbki drewna	96	73	2,7%	2,4%	-23	76,0%
Pozostałe maszyny, urządzenia i narzędzia, w tym:	618	602	17,6%	19,7%	-16	97,4%
elektronarzędzia ręczne	195	176	5,6%	5,8%	-19	90,3%
inne maszyny, urządzenia i narzędzia	423	426	12,1%	14,0%	3	100,7%
Ogółem:	3 503	3 053	100%	100%	-450	87,2%

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Załącznik nr 16

Struktura wypadków według dni tygodnia w latach 2024-2025

Dzień tygodnia	Liczba wypadków		Udział w %	
	2024	2025	2024	2025
poniedziałek	1 422	1 184	15,6%	15,3%
wtorek	1 341	1 178	14,7%	15,2%
środa	1 294	1 185	14,2%	15,3%
czwartek	1 339	1 114	14,7%	14,4%
piątek	1 365	1 147	15,0%	14,8%
sobota	1 581	1 320	17,4%	17,0%
niedziela	763	635	8,4%	8,2%
Ogółem:	9 105	7 763	100%	100%

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Załącznik nr 17

Struktura wypadków według pory dnia w latach 2024-2025

Pora dnia	Liczba wypadków		Udział w %	
	2024	2025	2024	2025
ranniem (06:01 do 12:00)	3 318	2 785	36,5%	35,9%
po południu (12:01 do 18:00)	4 400	3 881	48,3%	50,0%
wieczorem (18:01 do 24:00)	1 122	902	12,3%	11,6%
nocą (00:01 do 6:00)	265	195	2,9%	2,5%
Ogółem:	9 105	7 763	100%	100%

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Struktura przyczyn wypadków w 2025 roku według kategorii, grup i przyczyn wypadku

Kategoria przyczyn	Liczba wypadków	udział % wypadków w kategorii
Grupa przyczyn		
Przyczyna wypadku		
Inne przyczyny	574	7,4%
Inne przyczyny		
działanie sił przyrody (np. opady atmosferyczne, wichury, burze itp.)	69	
nieprzestrzeżenie prawa o ruchu drogowym przez innych użytkowników	28	
niesprowokowana agresja osób trzecich	2	
narowistość i agresja zwierząt, niewymykające z ich fizjologii (np. z rui, pierwszej laktacji, porodu, zapalenia wymion itp.)	429	
inne przyczyny niezależne od rolnika	46	
Ludzkie	4539	58,5%
Niewłaściwe postępowanie rolnika:		
przechodzenie, przejeżdżanie lub przebywanie w miejscach niedozwolonych lub w strefie zagrożenia	134	
niekorzystanie lub nieprawidłowy sposób wchodzenia i schodzenia z drabin, podestów i ruszowań podczas pracy na wysokości	268	
wykonywanie czynności bez usunięcia zagrożenia (np. nie wyłączenie maszyny lub zasilania)	73	
nieprzestrzeżenie prawa o ruchu drogowym	10	
niewłaściwe operowanie kołczynami w strefie zagrożenia	583	
niewłaściwe postępowanie przy obsłudze sprzętu	30	
przewożenie osób na ładunkach objętościowych lub w miejscu niedozwolonym	3	
wykonywanie pracy ręcznie zamiast przy użyciu maszyn, urządzeń i narzędzi	79	
nieprawidłowe ułożenie ładunku, niezabezpieczenie ładunku przed osunięciem i upadkiem	78	
niewłaściwy sposób obsługi zwierząt, w tym niezachowanie szczególnej ostrożności przy obsłudze zwierząt niebezpiecznych	451	

Ciąg dalszy tabeli na następnej stronie

Załącznik nr 18

Struktura przyczyn wypadków w 2025 roku według kategorii, grup i przyczyn wypadku (cd.)

Kategoria przyczyn	Liczba wypadków	udział % wypadków w kategorii
Grupa przyczyn		
Przyczyna wypadku		
wejście pomiędzy zwierzęta bez ich uprzedzenia	24	
żarty, bójki, pobicia	0	
wykonywanie pracy bez wymaganych uprawnień lub kwalifikacji	3	
brak dbałości o porządek w miejscu pracy	70	
Niewłaściwe posługiwanie się maszynami, urządzeniami i narzędziami:		
użycie maszyn, urządzeń i narzędzi niezgodnie z ich przeznaczeniem	18	
nieprawidłowy sposób wchodzenia i schodzenia z maszyn rolniczych, przyczep, wozów itp.	298	
niewłaściwe zabezpieczenie maszyn, urządzeń i narzędzi podczas postoju i w ruchu	72	
niewłaściwe uchwycenie, trzymanie, narzędzi, środków i przedmiotów pracy	412	
wadliwe zainstalowanie, zamocowanie, zawieszenie narzędzi, obrabianego materiału i innych przedmiotów pracy	86	
niewłaściwa obsługa i eksploatacja maszyn i urządzeń rolniczych (regulacja, naprawy, agregowanie itp.)	192	
inne niewymienione lub nieokreślone nieprawidłowości w posługiwaniu się maszynami, urządzeniami i narzędziami	27	
Stan psychofizyczny rolnika, nie zapewniający bezpiecznego wykonywania pracy, w tym:		
nagle zachorowanie, niedyspozycja fizyczna, choroba samoistna (w tym choroba psychiczna)	30	
nadmierny wysiłek fizyczny, przemęczenie, brak przerw na odpoczynek, wymuszona postawa	121	
niewłaściwe tempo pracy, pośpiech	118	
zdeenerwowanie, stres	3	
pod wpływem alkoholu lub środków odurzających lub substancji psychotropowych lub innych o podobnym działaniu	16	
podczas niedyspozycji zdrowotnej (na zwolnieniu lekarskim, po niedawno przebytych zabiegach i operacjach, itp.)	22	

Ciąg dalszy tabeli na następnej stronie

Struktura przyczyn wypadków w 2025 roku według kategorii, grup i przyczyn wypadku (cd.)

Kategoria przyczyn	Liczba wypadków	udział % wypadków w kategorii
Grupa przyczyn		
Przyczyna wypadku		
Nieuzupełnienie ochrony pracy i urządzeń zabezpieczających		
nieużywanie środków ochrony indywidualnej (ochron głowy, twarzy, rąk, słuchu itp.)	119	
nieużywanie odpowiedniego ubrania roboczego	61	
nieużywanie odpowiedniego obuwia roboczego	697	
nieużywanie poskromów, płyt przepędowych itp. przy obsłudze zwierząt	42	
nieużywanie urządzeń zabezpieczających np. przed upadkiem z wysokości i do pracy w zagłębieniach	87	
nieużywanie innych ochron i zabezpieczeń	20	
Zachowanie rolnika spowodowane:		
zaskoczeniem niespodziewanym zdarzeniem	63	
nieznajomością zachowań zwierząt (behawiorystyki)	47	
niedostateczną koncentracją uwagi na wykonywanej czynności	154	
lekceważeniem zagrożenia, brawurą i ryzykancstwem	6	
rażącym niedbalstwem lub umyślnym spowodowaniem wypadku	22	
Organizacyjne	751	9,7%
Organizacyjne:		
niewłaściwa koordynacja prac zbiorowych (m. in. nieustalenie sposobu komunikacji)	48	
wykonywanie pracy w niepełnej obsadzie osobowej	107	
brak ubrania i obuwia roboczego	150	
brak odpowiednich środków ochrony indywidualnej	65	

Ciąg dalszy tabeli na następnej stronie

Załącznik nr 18

Struktura przyczyn wypadków w 2025 roku według kategorii, grup i przyczyn wypadku (cd.)

Kategoria przyczyn	Liczba wypadków	udział % wypadków w kategorii
Grupa przyczyn		
Przyczyna wypadku		
brak odpowiednich środków pracy (maszyn, urządzeń, drabin, podestów, wózków itp.)	101	
niewłaściwe usytuowanie urządzeń, maszyn i narzędzi na stanowisku pracy	102	
nieodpowiednie przejścia i dojścia (zastawione, wystające elementy itp.)	88	
niezapewnienie dobrostanu zwierząt (nadmierne zagęszczenie, brak dostępu do paszy, wody i wybiegów) – wynikająca z tego reakcja/agresja zwierząt	58	
inne nieprawidłowości związane z organizacją pracy	32	
Techniczne	1899	24,5%
Niewłaściwy stan maszyn, urządzeń i narzędzi w tym: wady konstrukcyjne	14	
niewłaściwe rozwiązania techniczne i ergonomiczne	28	
brak lub niewłaściwe osłony i zabezpieczenia ruchomych elementów maszyn i urządzeń rolniczych	91	
wady materiałowe (np. nieodpowiednia wytrzymałość)	38	
zły stan techniczny spowodowany brakiem napraw i konserwacji albo niewłaściwą eksploatacją maszyn, urządzeń i narzędzi rolniczych	55	
inne niewymienione lub nieokreślone nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego maszyn, urządzeń i narzędzi	12	
Niewłaściwy stan obiektów budowlanych		
wady konstrukcyjne budynków, schodów i stanowisk dla zwierząt, niezabezpieczone otwory zrzutowe i kanały gnojowe, progi w otworach drzwiowych, różnice poziomów nawierzchni itp.	238	
niedostosowanie do rodzaju prowadzonej produkcji i stosowanej technologii produkcji	35	
wady instalacji stałych w obiekcie (elektrycznych, ciśnieniowych, wodociągowych, przeciwdymnych, wentylacyjnych, alarmowych, itp.)	2	
brak lub niewłaściwe oświetlenie budynków	10	
wady materiałowe i niewłaściwe wykonanie budynków	2	

Ciąg dalszy tabeli na następnej stronie

Struktura przyczyn wypadków w 2025 roku według kategorii, grup i przyczyn wypadku (cd.)

Kategoria przyczyn	Liczba wypadków	udział % wypadków w kategorii
Grupa przyczyn		
Przyczyna wypadku		
zły stan techniczny budynków i instalacji spowodowany brakiem lub niewłaściwą ich konserwacją, brakiem remontów itp.	29	
inne nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego budynków	11	
Niewłaściwy stan podwórze, ciągów komunikacyjnych, placów manewrowych, itp. w gospodarstwie rolnym:		
zły stan nawierzchni (nierówne, śliskie, grząskie)	1080	
brak odprowadzenia wód opadowych lub niewłaściwe zniwelowanie terenu	6	
nie wydzielenie ciągów komunikacyjnych lub źle wydzielone ciągi komunikacyjne	12	
brak zabezpieczenia obejścia i budynków przed dostępem osób niepowołanych	1	
brak lub nieodpowiednie oświetlenie	10	
inne nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego terenu	12	
Niewłaściwy stan techniczny drabin, podestów, rusztowań i innych urządzeń pomocniczych wykorzystywanych w gospodarstwie rolnym:		
nieprawidłowo skonstruowane (np. brak zabezpieczeń przed przechyłem i osunięciem, zły rozstaw szczebli itp.)	127	
wady materiałowe i niewłaściwe wykonanie	9	
zły stan techniczny spowodowany niewłaściwą eksploatacją i brakiem konserwacji	26	
inne nieprawidłowości	3	
Niewłaściwy stan ciągów komunikacyjnych (dróg, chodników, itp.) oraz obiektów budowlanych poza gospodarstwem rolnym		
Niewłaściwy stan ciągów komunikacyjnych (dróg, chodników, itp.) oraz obiektów budowlanych poza gospodarstwem rolnym	33	
Pozostałe nieprawidłowości techniczne		
Pozostałe nieprawidłowości techniczne	15	
	7763	100,0%

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Załącznik nr 19

Struktura wypadków według grup wypadkowych w latach 2024-2025

Symbol grupy	Grupa wypadkowa	Liczba wypadków		różnica wypadków 2025-2024	udział w % 2025/2024	Udział w wypadkach ogółem w %	
		2024	2025			2024	2025
02	upadek osób	4 575	3 743	-832	81,8%	50,2%	48,2%
03	upadek przedmiotów	601	516	-85	85,9%	6,6%	6,6%
04	zefknięcie się z ostrymi narzędziami ręcznymi i in. ostrymi przedmiotami	418	410	-8	98,1%	4,6%	5,3%
05	uderzenie i przygnięcie przez przedmioty transportowane mechanicznie lub ręcznie	221	162	-59	73,3%	2,4%	2,1%
06	przejechanie, uderzenie, pochwylenie przez środek transportu w ruchu	100	114	14	114,0%	1,1%	1,5%
07	pochwylenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	962	876	-86	91,1%	10,6%	11,3%
08	uderzenie, przygnięcie, pogryzienie przez zwierzęta	1 155	1 055	-100	91,3%	12,7%	13,6%
09	pożar, wybuch, działanie sił przyrody	57	37	-20	64,9%	0,6%	0,5%
10	działanie skrajnych temperatur	60	42	-18	70,0%	0,7%	0,5%
11	działania materiałów szkodliwych	19	17	-2	89,5%	0,2%	0,2%
12	nagle zachorowania	102	82	-20	80,4%	1,1%	1,1%
13	inne zdarzenia	835	709	-126	84,9%	9,2%	9,1%
Ogółem:		9 105	7 763	-1 342	85,3%	100%	100%

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Ogólnopolskie konkursy prewencyjne zrealizowane przez KRUS w 2025 roku

XXII Ogólnokrajowy Konkurs Bezpieczne Gospodarstwo Rolne						
Cel konkursu	Warunki udziału/zadanie konkursowe	Patronat honorowy	Współorganizatorzy	Patronat medialny	Partnerstwo strategiczne	Fundatorzy nagród
Celem konkursu jest promocja zasad ochrony zdrowia i życia w gospodarstwach rolnych.	Udział w konkursie mogą wziąć zarówno duże, jak i małe gospodarstwa rolne, których przynajmniej jeden z właścicieli jest objęty ubezpieczeniem społecznym rolników.	Patronat Honorowy Prezydenta Karola Nawrockiego	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi Państwowa Inspekcja Pracy Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	TVP INFO Tygodnik Poradnik Rolniczy Portal i Magazyn Rolniczy Agro Profil Wieści Rolnicze – magazyn i ogólnopolski portal dla rolników Platforma Informacyjna AgroNews.com.pl	AGRO Ubezpieczenia – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi Państwowa Inspekcja Pracy Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa AGRO Ubezpieczenia – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Metal-Fach Sp. z o.o. Związek Zawodowy Rolnictwa Samoobrona Agro Wydawnictwo Sp. z o.o. – wydawca Portalu i Magazynu Rolniczego Agro Profil AgroHorti Media Sp. z o.o. – wydawca Tygodnika Poradnika Rolniczego Anwa-Tech Sp. z o.o. Fundacja Krajowej Grupy Spożywczej S.A. Pomaganie krzepi IGRIT.PL Sp. z o.o. Kingspan Water&Energy Sp. z o.o. Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego Krajowa Rada Izb Rolniczych Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin SWIMER Sp. z o.o. Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników RP Digital Sp. z o.o. – wydawca magazynu Wieści Rolnicze Krajowy Związek Młodych Wiejskiej Instytut Technologiczno – Przyrodniczy Państwowy Instytut Badawczy
						1 128 gospodarstw rolnych

Ciąg dalszy tabeli na następnej stronie

Załącznik nr 20

Ogólnopolskie konkursy prewencyjne zrealizowane przez KRUS w 2025 roku (cd.)

XV Ogólnopolski Konkurs Plastyczny dla Dzieci Wioski bez troski						
Cel konkursu	Warunki udziału/zadanie konkursowe	Patronat honorowy	Współorganizatorzy	Patronat medialny	Partnerstwo strategiczne	Fundatorzy nagród
Promowanie wśród uczniów szkół podstawowych z obszarów wiejskich pozytywnych zachowań związanych z pracą i zabawą na terenie gospodarstwa rolnego, zasad ochrony zdrowia i życia w gospodarstwie rolnym oraz podstawowych zaleceń profilaktyki zdrowotnej.	Wykonanie dwuwymiarowej pracy plastycznej w formacie A-3, w dowolnej technice, obrazującej zasady bezpiecznej pracy oraz zalecenia prewencyjne i profilaktyczne dotyczące stanu psychofizycznego człowieka, stanowiące merytoryczną treść kampanii prewencyjnej <i>Dobrostan Rolnika</i> .	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi Państwowa Inspekcja Pracy Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	TVP INFO Tygodnik Poradnik Rolniczy Platforma Informacyjna Agronews.com.pl	AGRO Ubezpieczenia – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi Państwowa Inspekcja Pracy Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa AGRO Ubezpieczenia – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin Tygodnik Poradnik Rolniczy Platforma Informacyjna Agronews.com.pl Narodowy Fundusz Zdrowia Krajowa Grupa Spożywcza S. A.
31 471 uczniów z 2 677 szkół podstawowych z terenów wiejskich	Fundatorzy nagród					
VI Ogólnopolski Konkurs na Rymowankę o Bezpieczeństwie w Gospodarstwie Rolnym Wioski bez troski						
Cel konkursu	Warunki udziału/zadanie konkursowe	Patronat honorowy	Współorganizatorzy	Patronat medialny	Partnerstwo strategiczne	Fundatorzy nagród
Promowanie wśród uczniów szkół podstawowych z obszarów wiejskich pozytywnych zachowań związanych z pracą i zabawą na terenie gospodarstwa rolnego, zasad ochrony zdrowia i życia w gospodarstwie rolnym oraz podstawowych zaleceń profilaktyki zdrowotnej.	Zadanie konkursowe polega na ułożeniu rymowanki odnoszącej się do zasad bezpiecznej pracy oraz zaleceń prewencyjnych i profilaktycznych, stanowiących merytoryczną treść kampanii prewencyjnej <i>Dobrostan Rolnika</i> , która odnosi się do zdrowia człowieka. W rymowance miało znaleźć się przynajmniej 6 słów spośród niżej wymienionych, użytych w dowolnej liczbie i odmianie zdrowie, stres, odpoczynek, aktywność, dobrostan, rolnik, badanie, lekarz, choroba, profilaktyka, dieta, depresja, ruch, bezpieczeństwo, rodzina.	Minister Edukacji	X	TVP INFO	AGRO Ubezpieczenia – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego AGRO Ubezpieczenia – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Ministerstwo Edukacji Narodowej
2 115 uczniów	Fundatorzy nagród					

Ciąg dalszy tabeli na następnej stronie

Ogólnopolskie konkursy prewencyjne zrealizowane przez KRUS w 2025 roku (cd.)

VI Ogólnopolski Konkurs Testowy z Zakresu Bezpiecznej Pracy w Gospodarstwie Rolnym Dobrostan Rolnika						
Cel konkursu	Warunki udziału/zadanie konkursowe	Patronat honorowy	Współorganizatorzy	Patronat medialny	Partnerstwo strategiczne	Fundatorzy nagród
Upowszechnianie wśród rolników Zasad ochrony zdrowia i życia w gospodarstwie rolnym oraz wiedzy o zagrożeniach wypadkowych, a w konsekwencji ograniczenie liczby wypadków przy pracy i chorób zawodowych rolników.	Uczestnikiem Konkursu mogła być osoba pełnoletnia, podlegająca w dniu rozwiązania testu ubezpieczeniu społecznemu rolników.	X	Narodowy Fundusz Zdrowia AGRO Ubezpieczenia – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin	TVP INFO	AGRO Ubezpieczenia – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego AGRO Ubezpieczenia – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin
XXX Konkurs na publikację poświęconę bezpieczeństwu pracy rolników W rolnictwie można pracować bezpiecznie!						
Cel konkursu	Warunki udziału/zadanie konkursowe	Patronat honorowy	Współorganizatorzy	Patronat medialny	Partnerstwo strategiczne	Fundatorzy nagród
Oddziaływanie na poprawę bezpieczeństwa pracy rolników i ich rodzin poprzez upowszechnianie zasad bezpiecznej pracy, zawartych m.in. w ustanowionych przez Prezesa Kasy Zasadach ochrony zdrowia i życia w gospodarstwie rolnym, wiedzy o zagrożeniach wypadkowych oraz Wykazu czynności szczególnie niebezpiecznych, związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, których nie wolno powierzać dzieciom poniżej 16 lat, ze szczególnym uwzględnieniem działań prowadzonych w ramach projektu prewencyjnego Bezpieczny Rolnik, Bezpieczna Wieś.	Zadanie konkursowe polegało na opublikowaniu artykułu lub audycji popularyzującej sposoby zapobiegania wypadkom przy pracy i rolniczym chorobom zawodowym. Warunkiem udziału w Konkursie było opublikowanie w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. co najmniej jednej publikacji spełniającej wymogi regulaminu i przesłanie jej na adres organizatora, najpóźniej w terminie do dnia 15 stycznia 2025 r.	X	X	TVP INFO	X	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
						Ilość autorów: 33 ilość publikacji: 81

Ciąg dalszy tabeli na następnej stronie

Załącznik nr 20

Ogólnopolskie konkursy prewencyjne zrealizowane przez KRUS w 2025 roku (cd.)

VII edycja Losowania hulajnog dla dzieci, które wykonają kurs e-learningowy pt. <i>Bezpiecznie na wsi mamy – upadkom zapobiegamy</i>							
Cel konkursu	Warunki udziału/zadanie konkursowe	Patronat honorowy	Współorganizatorzy	Patronat medialny	Partnerstwo strategiczne	Fundatorzy nagród	Frekwencja
Celem działania było promowanie wśród dzieci bezpiecznych zachowań związanych z pracą i zabawą na terenie gospodarstwa rolnego.	W działaniu mogli uczestniczyć dzieci urodzone w latach 2011-2019, których rodzice/opiekunowie prawni wyrazili zgodę na udział w losowaniu, a przynajmniej jeden z nich jest ubezpieczony w KRUS. Należało zrealizować kurs dostępny na stronie internetowej prewencja.krus.gov.pl i rozwiązać test końcowy; pobrać certyfikat ukończenia kursu i przesłać go na adres e-mail: hulajnoga@krus.gov.pl	X	X	X	AGRO Ubezpieczenia – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych.	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego AGRO Ubezpieczenia – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	1 603 dzieci

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Wybrane działania prewencyjne, zrealizowane przez jednostki terenowe KRUS w 2025 roku w podziale na liczbę działań i liczbę uczestników według województw

Lp.	Województwo	Liczba działań					Liczba uczestników działań				
		szkolenia	konkursy	stoiska	pokazy	przeeglady gospodarstw, wizyty przy pracach polowych	szkolenia	konkursy	stoiska	pokazy	przeeglady gospodarstw, wizyty przy pracach polowych*
1	dolnośląskie (OR Wrocław)	225	226	114	204	110	5 188	4 526	4 234	5 203	726
2	kujawsko-pomorskie (OR Bydgoszcz)	219	244	88	608	73	5 936	4 230	7 298	19 438	670
3	lubelskie (OR Lublin)	298	228	203	33	135	8 751	6 145	18 769	2 668	1 075
4	lubuskie (OR Zielona Góra)	65	52	39	136	38	2 225	613	1 543	4 496	174
5	łódzkie (OR Łódź)	280	225	111	194	83	6 901	5 229	11 964	4 651	744
6	małopolskie (OR Kraków)	332	129	193	80	99	19 755	1 522	19 888	3 271	1 000
7	mazowieckie (OR Warszawa)	388	280	206	265	216	10 779	3 699	12 154	5 392	1 183
8	opolskie (OR Opole)	184	148	86	219	34	5 153	3 139	3 113	7 742	181
9	podkarpackie (OR Rzeszów)	261	216	151	216	104	8 382	5 975	12 064	7 501	915
10	podlaskie (OR Białystok)	344	219	83	445	68	7 947	3 235	5 532	7 916	727
11	pomorskie (OR Gdańsk)	215	158	75	83	55	5 387	3 315	3 801	2 324	366
12	śląskie (OR Częstochowa)	115	72	50	19	48	3 425	1 549	6 977	1 215	156
13	świętokrzyskie (OR Kielce)	319	116	124	157	46	7 761	1 954	12 392	4 649	432
14	warmińsko-mazurskie (OR Olsztyn)	193	154	78	34	74	6 518	2 804	4 028	1 127	428
15	wielkopolskie (OR Poznań)	175	146	115	110	162	6 366	2 967	8 633	3 493	1 297
16	zachodniopomorskie (OR Koszalin)	270	106	41	419	168	6 283	1 206	1 940	10 313	306
Ogółem:		3 883	2 719	1 757	3 222	1 513	116 757	52 108	134 330	91 399	10 380

* liczba gospodarstw

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Załącznik nr 22

Zestawienie danych na temat liczby interwencji i osób, którym udzielono pomocy z wykorzystaniem zestawów ratownictwa przedlekarskiego zakupionych przez KRUS w 2025 roku

Lp.	Oddział Regionalny KRUS	Liczba interwencji z wykorzystaniem zestawu	Liczba osób, którym udzielono pomocy
1	Białystok	624	395
2	Bydgoszcz	256	256
3	Częstochowa	13	13
4	Gdańsk	84	92
5	Kielce	332	432
6	Koszalin	54	58
7	Kraków	766	206
8	Lublin	380	467
9	Łódź	384	658
10	Olsztyn	471	293
11	Opole	24	90
12	Poznań	637	540
13	Rzeszów	432	395
14	Warszawa	630	798
15	Wrocław	457	513
16	Zielona Góra	632	296
Ogółem		6 176	5 502

Źródło: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

KASA ROLNICZEGO
UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

---

www.gov.pl/krus